

**МОНІТОРИНГ
ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ
ОРГАНІВ САМООРГАНІЗАЦІЇ
НАСЕЛЕННЯ В МІСТІ ОДЕСІ
НА 2008-2011 РОКИ**

***ЗБІРНИК АНАЛІТИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ
ТА НОРМАТИВНИХ АКТІВ***

***Одеська міська громадська організація
«ЛИЦЕМ ДО ЛИЦЯ»***

Моніторинг виконання Програми розвитку органів самоорганізації населення в місті Одесі на 2008-2011 роки. Збірник аналітичних матеріалів та нормативних актів. / О.С. Орловський, В.І. Брудний, Н.В. Мішина. – Одеса, 2010. – 104 с.

Цей збірник містить підсумки моніторингу виконання Програми розвитку органів самоорганізації населення в місті Одесі на 2008-2011 роки, затвердженої рішенням Одеської міської ради від 21 грудня 2007 року № 2088-V (далі – Програми). Моніторинг проводився у IV кварталі 2008 р. – I-III кварталах 2009 р.

В ході моніторингу здійснювався аналіз актів органів місцевого самоврядування та їхніх посадових осіб на предмет того, якою мірою ці акти сприяють виконанню Програми. Аналізу були піддані матеріали, розміщені на офіційному сайті міста Одеси www.odessa.ua та в газеті Одеської міської ради “Одеський вісник”. Вивчалась думка громадських експертів, в якості яких виступили члени органів самоорганізації населення та ініціативних груп міста, щодо ступеня задоволеності ними станом виконання Програми.

Брошура адресована активістам самоорганізації, науковцям, депутатам місцевих рад, працівникам органів місцевого самоврядування, викладачам, аспірантам, слухачам і студентам правових, соціологічних та управлінських дисциплін – усім, хто цікавиться питаннями розвитку громадянського суспільства.

Авторський колектив:

ОРЛОВСЬКИЙ Олексій Сергійович, директор Програми «Посилення впливу громадянського суспільства» Міжнародного фонду «Відродження», докторант Одеського регіонального інституту державного управління НАДУ при Президентові України, кандидат юридичних наук;

БРУДНИЙ Володимир Ісаакович, член Правління – науковий консультант Всеукраїнської громадської організації «Асоціація сприяння самоорганізації населення», доктор філософії педагогічних наук, доцент;

МІШИНА Наталя Вікторівна, експерт Всеукраїнської громадської організації «Асоціація сприяння самоорганізації населення», доцент кафедри конституційного права Одеської національної юридичної академії, кандидат юридичних наук, доцент.

Брошура видана при фінансовій підтримці Міжнародного фонду «Відродження» в рамках реалізації проекту «Моніторинг виконання Програми розвитку органів самоорганізації населення в місті Одесі на 2008-2011 роки».

© Орловський О.С., Брудний В.І., Мішина Н.В., 2010

© Одеська міська громадська організація «Лицем до лица», 2010

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
1. ПЕРЕДУМОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ.....	7
2. КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОГРАМИ.....	10
3. ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ТА КОНТРОЛЮ ЗА ВИКОНАННЯМ ПРОГРАМИ.....	12
4. СТАН ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ПРОГРАМИ НА ПЕРШОМУ ЕТАПІ МОНІТОРИНГУ (IV квартал 2008 р. – I квартал 2009 р.).....	14
4.1. Виконання завдань Програми Одеською міською радою та її органами.....	14
4.2. Виконання завдань Програми громадськими виконавцями.....	17
4.3. Публічне висвітлення інформації про хід виконання Програми.....	25
4.3.1. Аналіз міської преси.....	25
4.3.2. Аналіз публікацій у мережі Інтернет.....	26
4.3.3. Аналіз публікацій у газеті «Сусідський вісник».....	27
4.4. Підсумки I етапу моніторингу виконання Програми.....	27
5. СТАН ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ПРОГРАМИ НА ДРУГОМУ ЕТАПІ МОНІТОРИНГУ (II-III квартали 2009 р.).....	29
5.1. Виконання завдань Програми Одеською міською радою та її органами.....	29
5.2. Публічне висвітлення інформації про хід виконання Програми.....	35
5.2.1. Аналіз міської преси.....	35
5.2.2. Аналіз публікацій у мережі Інтернет.....	36
5.2.3. Аналіз публікацій у газеті «Сусідський вісник».....	37
6. СТАН ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ПРОГРАМИ НА ПЕРШОМУ ТА ДРУГОМУ ЕТАПАХ МОНІТОРИНГУ: ОЦІНКА ГРОМАДСЬКОСТІ.....	38
6.1. Стислий опис інструментарію пілотного соціологічного дослідження.....	38
6.2. Аналітичний звіт по результатах проведення вхідного та вихідного досліджень.....	40
6.3. Експертна оцінка стану виконання Програми.....	51
7. ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЗА ПІДСУМКАМИ МОНІТОРИНГУ.....	65

ДОДАТКИ.....	68
Додаток А. Рішення Одеської міської ради від 21 грудня 2007 р. № 2088-V «Про затвердження Програми розвитку органів самоорганізації населення в м. Одесі на 2008-2011 роки».....	68
Додаток Б. Рішення Одеської міської ради від 9 жовтня 2008 р. № 3423-V «Про внесення змін та доповнень до Програми розвитку органів самоорганізації населення в м. Одесі на 2008-2011 роки».....	81
Додаток В. Рішення Одеської міської ради від 25 грудня 2008 р. № 3827-V «Про внесення змін до рішення Одеської міської ради від 21.12.2007 № 2088-V».....	83
Додаток Г. Рішення Одеської міської ради від 9 квітня 2009 р. № 4112-V «Про внесення змін та доповнень до Програми розвитку органів самоорганізації населення в м. Одесі на 2008-2011 роки, затвердженої рішенням Одеської міської ради від 21.12.2007 № 2088-V».....	85
Додаток Д. Рішення Одеської міської ради від 25 грудня 2008 р. № 3741-V «Про скасування рішення Одеської міської ради від 04.07.2007 №1374-V «Про утворення постійної комісії Одеської міської ради із вдосконалення структури управління містом».....	92
Додаток Е. Рішення виконавчого комітету Одеської міської ради від 11 січня 2010 № 1 «Про хід виконання у 2009 році Програми розвитку органів самоорганізації населення в м. Одесі на 2008-2011 роки».....	94
Додаток Ж. Рекомендації круглого столу громадського активу м. Одеси на тему: «Про хід реалізації міської Програми підтримки органів самоорганізації населення в м. Одесі на 2008-2011 рр.»	99
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОДЕСЬКУ МІСЬКУ ГРОМАДСЬКУ ОРГАНІЗАЦІЮ «ЛИЦЕМ ДО ЛИЦЯ».....	102

ВСТУП

Численні державні та локальні нормативно-правові акти поки що не створили в повному обсязі основу, необхідну для ефективного функціонування такого важливого елементу системи місцевого самоврядування, як органи самоорганізації населення (далі – органи СОН).

В Одесі значною мірою вдалося врегулювати існуючі проблеми у цій сфері та виробити єдину для усіх органів СОН міста політику. Тут процес розвитку самоорганізації населення успішно триває як у теоретичному, так і у практичному плані. На цей час в місті діють 50 органів СОН, які отримали дозвіл на створення від міської ради та охоплюють територію з населенням понад 500 000 жителів.

Одним із важливих факторів для подальшого розвитку системи самоорганізації населення є ухвалення місцевими радами цілісних програмних документів, спрямованих на створення сприятливих умов для розвитку цих представницьких органів.

Саме такий документ – Програма розвитку органів самоорганізації населення в місті Одесі на 2008-2011 роки (далі – Програма), – був ухвалений рішенням Одеської міської ради від 21.12.2007 № 2088-V (додаток А). Проект цієї Програми був свого часу підготовлений Одеською міською громадською організацією „Лицем до лица” (далі – ОМГО «Лицем до лица») разом із Одеським суспільним інститутом соціальних технологій, а процес лобіювання його прийняття Одеською міською радою тривав більше двох років.

Але прийняти Програму – це тільки частина справи. Адже, саме від її успішного виконання залежить стан і перспективи розвитку самоорганізації у місті. Тому вкрай необхідним було запровадження системи моніторингу виконання Програми з боку представників громадськості.

Для вирішення цього завдання виконавцями проекту була розроблена система показників, за якими оцінювалась ефективність виконання Програми і організований поточний моніторинг її виконання. Результати цього моніторингу регулярно оприлюднювались на публічних заходах і висвітлювались в ході інформаційної кампанії у ЗМІ.

Зокрема, у ході моніторингу щоквартально проводилися фокус-групові дискусії на тему «Стан виконання Програми розвитку органів самоорганізації населення у місті Одесі. Підсумки кварталу (півріччя, року)». ОМГО «Лицем до лица» регулярно направляла до органів місцевого самоврядування м. Одеси та їхніх посадових осіб інформаційні запити щодо стану виконання окремих складових Програми, аналізували отримані відповіді. Було також розроблено інструментарій та проведено на початку і на завершальній стадії проекту вхідне та вихідне опитування представників органів СОН міста щодо оцінки стану виконання Програми органами місцевого самоврядування м. Одеси. Виконавцями проекту регулярно аналізувалися матеріали у газеті Одеської міської ради „Одеський вісник” та на офіційному сайту міста www.odessa.ua на предмет розміщення в них матеріалів, які мають сприяти виконанню Програми.

За результатами моніторингу підготовлено аналітичний звіт, презентацію та обговорення якого проведено на зустрічі з депутатами Одеської міської ради, а також на П'ятій конференції органів СОН міста Одеси. Інформація про стан реалізації Програми була розповсюджена серед одеситів шляхом розміщення у місцевих ЗМІ, телепередачах, низки публікацій у газеті ОМГО «Лицем до лица» „Соседский вестник”.

Робота з моніторингу виконання Програми ускладнювалася тим, що протягом усього періоду моніторингу сама Програма була тричі змінена рішенням Одеської міської ради із внесенням істотних змін до складу її виконавців. Зокрема, Одеська міська рада своїм рішенням від 09.04.2009 № 4112-V виключила з числа виконавців Програми громадські структури, зокрема ОМГО «Лицем до лица», Одеський суспільний інститут соціальних технологій та міську асоціацію органів СОН, обмеживши при цьому і участь в ній самих органів СОН.

Після завершення періоду моніторингу Програми, виконавчий комітет Одеської міської ради своїм рішенням від 11.01.2010 № 1 «Про хід виконання у 2009 році Програми розвитку органів самоорганізації населення в м. Одесі на 2008-2011 роки» (додаток Е) надав власну (офіційну) оцінку процесу реалізації Програми, яка не завжди збігається із результатами проведеного громадського моніторингу, загальна інформація про який представлена в цій брошурі.

1. ПЕРЕДУМОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

Напередодні прийняття Програми завдяки наполегливій та активній діяльності ініціатора і розробника Програми – Одеської міської громадської організації «Лицем до лица» у співпраці із Одеським суспільним інститутом соціальних технологій, який здійснював науково-методичне забезпечення розробки Програми і публічного обговорення її проекту, вдалося досягти певних результатів в налагодженні ділової співпраці у місті органів СОН з органами місцевого самоврядування у вирішенні ряду важливих організаційних питань. Ці досягнення здебільшого сприяли прийняттю і реалізації Програми.

Зокрема, керівництвом міської ради була реалізована пропозиція вказаних організацій та вже діючих на той момент у місті органів СОН про призначення у районах міста спеціальних уповноважених райадміністрацій по взаємодії з органами СОН, а потім (уперше в Україні) в розвиток цього рішення створено спеціалізоване Управління міської ради з питань взаємодії з органами самоорганізації населення Одеської міської ради (рішення Одеської міської ради від 27.06.2006 № 59-V «Про створення Управління з питань взаємодії з органами самоорганізації населення Одеської міської ради»).

Ще до прийняття міською радою Програми, Одеською міською громадською організацією «Лицем до лица» разом із Одеським суспільним інститутом соціальних технологій було ініційовано та здійснено розробку ряду проектів локальних нормативних актів, які, по суті, створили необхідну організаційно-правову та матеріально-технічну базу для прийняття та реалізації Програми.

Серед названих вище інновацій особливе місце слід відвести рішенням Одеської міської ради від 18.11.2003 № 1938-XXIV «Про матеріально-технічне забезпечення органів самоорганізації населення». Завдяки даному акту органи СОН впевне по заявках, поданих до відповідної райадміністрації, змогли отримати меблі, оргтехніку, канцприладдя і т.п., придбані за бюджетні кошти.

Також встановлено пільгову орендну плату у розмірі одна гривня в рік за усе займане органом СОН приміщення незалежно від його площі в будинках і спорудах, що знаходяться в комунальній власності міста (наприклад, рішення Одеської міської ради від 21.12.2007 № 2135-V «Про пільги по орендній платі громадським і благодійним організаціям»).

Надалі, міська рада визначила, що приміщення, займані органами СОН, що діють на рівні мікрорайонів, житлових комплексів і селищ, передаються їм у безоплатне постійне користування (рішення Одеської міської ради від 21.12.2007 № 2138-V «Про внесення змін та доповнень до Положення про органи самоорганізації населення в місті Одесі, затверджене рішенням Одеської міськради від 14.01.2002 № 3374-III «Про органи самоорганізації населення в місті Одесі»).

15 червня 2004 року Одеською міською радою було затверджено рішення № 2683-IV «Про механізм наділення органів самоорганізації населення міста Одеси окремими повноваженнями Одеської міської ради, передачі фінансів та

майна». Слід визнати, що дане рішення не має аналогів в Україні: воно закладає механізм делегування повноважень не по якомусь конкретному напрямку соціально-економічного або культурного розвитку міста, а по будь-якому з повноважень міської ради (за винятком віднесених до виключної компетенції міської ради). Це рішення закріплює детально регламентований механізм наділення органів СОН частиною повноважень міськради, фінансами та майном на основі укладання спеціальних договорів. Водночас передбачається можливість ініціювання даного процесу як з боку органу місцевого самоврядування, так і з боку населення за умови обов'язкового взаємного узгодження волі кожної зі сторін. Проте, слід визнати, що вказане рішення досі залишається не реалізованим. Єдина спроба по впровадженню його положень була зроблена в грудні 2005 року, однак міська рада відклала на невизначений термін ухвалення рішення по проектах, підготовлених за ініціативою трьох органів СОН про делегування їм окремих повноважень Одеської міської ради, фінансів та майна.

Починаючи з 2006 року органи самоорганізації населення включені до категорії можливих учасників конкурсу соціальних проектів із використанням механізму соціального замовлення (рішення Одеської міської ради від 06.03.2006 № 5271-IV «Про внесення змін до рішення Одеської міської ради від 10.08.2000 № 1440-XXIII «Про соціальне замовлення в місті Одесі»).

В оперативно-практичній діяльності ряду райадміністрацій міста (Суворовської, Малиновської, Київської) нерідко є участь представників органів СОН в обговоренні актуальних проблем розвитку територій.

За ініціативою членів робочої групи міської конкурсної комісії з соціального замовлення, представників Одеського суспільного інституту соціальних технологій А. Крупника та В. Брудного, підтриманою комісією, щорічно, починаючи з 2004 року, в перелік пріоритетних проблем, що вирішуються за допомогою механізму соціального замовлення, включається спеціальна номінація, спрямована на розвиток системи органів самоорганізації населення. Навіть за умов економічної кризи та скорочення кількості номінацій та обсягу коштів, які виділяються з міського бюджету на реалізацію соціальних замовлень, у 2009 році конкурс за вказаною номінацією все ж таки проводився (див. рішення Одеської міської ради від 25.12.2008 № 3757-V «Про затвердження Програми розв'язання пріоритетних соціальних проблем міста Одеси з використанням механізму соціального замовлення у 2009 році»).

У цей же період Одеська міська громадська організація «Лицем до лиця» разом з Одеським суспільним інститутом соціальних технологій створили міський Центр організаційно-методичної підтримки органів СОН. Стали систематично проводитися навчальні семінари-тренінги, розроблятися і видаватися брошури щодо методики створення та діяльності органів СОН. За ініціативою цього центру видається щомісячна газета «Сусідський вісник», присвячена проблемам самоорганізації.

Підсумовуючи, можна зробити висновок, що завдяки тісній співпраці органів місцевого самоврядування міста та громадських об'єднань у місті Одесі

перед прийняттям та початком реалізації Програми були створені сприятливі умови для розвитку самоорганізації населення, що неодноразово засвідчували Всеукраїнські науково-практичні конференції, які проводилися в Одесі, починаючи з 2005 року.

Окрім цього, в Плані соціально-економічного і культурного розвитку міста Одеси на 2007 рік вперше з'явився окремий розділ «Органи самоорганізації населення», який передбачив форми і механізми участі останніх у реалізації даного Плану (рішення Одеської міської ради від 05.04.2007 № 1122-V «Про затвердження Програми соціально-економічного і культурного розвитку м. Одеси на 2007 рік»).

Станом на червень 2009 року Одеська міська рада надала згоду на створення загалом 50 органів самоорганізації населення на рівні мікрорайонів та будинків.

Через усе це довгоочікуване ухвалення Одеською міською радою 21 грудня 2007 року рішення № 2088-V «Про затвердження Програми розвитку органів самоорганізації населення в м. Одесі на 2008-2011 роки» було логічно виправданим та відкривало нові можливості для подальшого розвитку в Одесі самоорганізації як дієвої складової системи місцевого самоврядування та важливої частини інфраструктури громадянського суспільства.

2. КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОГРАМИ

Програма затверджена Одеською міською радою рішенням від 21.12.2007 № 2088-V. Відповідно до нього, Програма має на меті створення в Одесі організаційно-правових і матеріально-технічних умов для подальшого розширення участі населення міста у вирішенні завдань його соціально-економічного і культурного розвитку, і в першу чергу, – більш повного задоволення потреб та інтересів жителів шляхом об'єднання зусиль міської ради та її органів з громадськими структурами.

Нормативною основою розробки і ухвалення Програми стали Закони України «Про місцеве самоврядування в Україні» (1997), «Про органи самоорганізації населення» (2001), Указ Президента України від 15.09.2005 № 1276/2005 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики», інші нормативно-правові акти, які регулюють питання діяльності органів СОН та їх участі у вирішенні питань соціально-економічного і культурного розвитку.

Контроль за виконанням рішення Одеської міської ради і відповідно за ходом реалізації самої Програми було покладено на постійну комісію міської ради з удосконалення структури управління містом.

В ході реалізації Програми планувалося вирішити наступні **завдання**:

- удосконалення та розвиток нормативно-методичної, інформаційної та матеріально-технічної бази створення і діяльності в місті органів СОН;
- відпрацювання та запровадження в практику найбільш ефективних механізмів взаємодії органів СОН між собою, з органами місцевого самоврядування та іншими суб'єктами розвитку міста;
- відпрацювання механізмів наділення органів СОН міською радою власними і делегованими повноваженнями із одночасним вирішенням питань фінансового та матеріально-технічного забезпечення реалізації цих повноважень;
- створення ефективної системи відбору, навчання та професійного удосконалення керівників і активістів органів СОН, а також державних і муніципальних службовців, що працюють з цими органами.

В основу Програми лягли **принципи**:

- демократизму, що передбачає максимально широку участь громадян в ухваленні і виконанні рішень органів влади, які зачіпають інтереси громади;
- відкритості, що передбачає повне і своєчасне інформування органами влади і органами СОН один одного і населення про свою діяльність;
- субсидіарності, що передбачає найефективнішу реалізацію якомога більшого обсягу повноважень на найнижчому рівні управління (на рівні домового, вуличного, квартального комітетів);
- гуманності і милосердя, які передбачають головну опору на загальнолюдські і духовні цінності, пріоритетність підтримки найменш соціально захищених верств населення;

- соціального партнерства, що передбачає тісну конструктивну взаємодію органів СОН з органами влади, комерційними і некомерційними структурами в процесі вирішення проблем територіальної громади.

При підготовці Програми було проведено дослідження **проблем**, пов'язаних із створенням і функціонуванням органів СОН. Серед пріоритетних проблем у Програмі зазначено такі:

- недосконала і місцями суперечлива законодавча база, недоліки якої не можуть бути повністю знівельовані на місцевому рівні;

- слабка ресурсна і матеріально-технічна база діяльності органів СОН і практична невирішеність питання про можливість цим органам мати в своєму розпорядженні власні фінансові кошти;

- відсутність реальних стимулів в роботі активу органів, зокрема у вигляді оплати праці голови, секретаря та інших членів органу СОН;

- слабка притока у систему органів СОН молоді, заповзятливих і соціально відповідальних бізнесменів, відсутність установ професійного навчання представників системи самоорганізації населення;

- відсутність науково обґрунтованих рекомендацій з організації роботи органів СОН, їх взаємодії один з одним, з міською радою та її органами як частини єдиної системи місцевого самоврядування та ін.

Планувалося, що реалізація міською радою та її органами цієї Програми, яка народилася за «ініціативою знизу», і яка значною мірою мала виконуватися силами самих органів СОН та громадських організацій, дозволить Одесі зробити серйозний крок уперед на шляху подальшого розвитку самоорганізації населення як найважливішої складової громадянського суспільства і гармонійно вбудувати цю форму локальної демократії в загальну систему місцевого самоврядування.

Виконання Програми передбачено здійснити протягом 2008-2011 років. Причому період дії Програми вибраний, виходячи з перспективи її ухвалення і реалізації у повному обсязі за період діяльності міськради нинішнього V скликання. При цьому передбачається, що на завершальному етапі виконання Програми міськрада на основі оцінки суспільно-політичної ситуації, що склалася до 2011 року, і реального стану на той момент нормативно-правової бази, ухвалить рішення про міру і форми своєї подальшої участі в розвитку самоорганізації в місті Одесі.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ТА КОНТРОЛЮ ЗА ВИКОНАННЯМ ПРОГРАМИ

Виконання Програми як комплексного публічно-управлінського рішення, яке передбачало реалізацію 26 достатньо складних завдань силами 16 муніципальних та громадських колегіальних структур, потребувало відповідного рівня організації, координації та контролю. Ці функції при затвердженні Програми було покладено, в основному, на Управління з питань взаємодії з органами СОН Одеської міської ради (далі – Управління).

Організація **управління та контролю** за виконанням Програми планувалося здійснювати у такому порядку:

1. Оскільки затверджена Програма є інструментом середньострокового планування і координації дій усіх учасників її реалізації, основні завдання Програми мають враховуватися при щорічній розробці проектів Програми соціально-економічного і культурного розвитку міста, а також проектів цільових соціальних програм з питань самоорганізації та розвитку територіальної громади міста Одеси.

2. Силами Управління за участю постійних комісій міської ради та міської Асоціації самоорганізації (на міському рівні), спеціалізованих підрозділів райадміністрацій по взаємодії з органами СОН та громадськими організаціями (на районному рівні) щорічно має здійснюватися розробка та реалізація робочих планів заходів щодо виконання Програми.

3. В процесі усього періоду виконання Програми в моніторинговому режимі повинен здійснюватися внутрішній (силами відповідальних виконавців) та зовнішній (силами спеціалізованих установ, органів СОН, громадських організацій і жителів міста) контроль виконання завдань Програми.

4. Через півроку після початку реалізації Програми постійна комісія з удосконалення структури управління містом спільно з Управлінням та міською Асоціацією самоорганізації здійснюють аналіз ходу виконання Програми з проведенням робочих семінарів, круглих столів та інших акцій для вироблення пропозицій щодо подальшого вдосконалення механізму виконання Програми.

5. Щорічно, в першому кварталі року, наступного за звітним, інформація про хід реалізації Програми має бути розглянута на засіданні міськвиконкому, а при необхідності коригування Програми на сесії міської ради.

6. Реалізація Програми та розроблених на її основі комплексних і цільових планів, а також контроль за ходом цих процесів має здійснюватися при активній участі громадськості шляхом включення представників органів СОН до складу робочих комісій, координаційних рад, проведення громадських слухань та громадської експертизи проектів рішень міськради та міськвиконкому, пов'язаних з виконанням Програми.

7. Інформація про хід виконання Програми, про заходи, що готуються, та які вже проведені, повинна широко висвітлюватися в засобах масової інформації міськради та інших відомств, розміщуватися на сайті міськради.

8. За підсумками проведених заходів Програми органи міськради за участю зацікавлених громадських організацій та наукових установ проводять круглі столи, семінари, конференції та інші комунікативні заходи з метою аналізу підсумків та обміну досвідом.

9. Управління має щорічно розробляти та виносити на затвердження міськради кошторис витрат на реалізацію заходів Програми у наступному році.

За підсумком здійснених заходів, виконання Програми **дозволить**:

- забезпечити реальні можливості участі громадян у вирішенні місцевих проблем, у відстоюванні своїх прав та захисті інтересів;
- більш повно і на вищому якісному рівні вирішувати соціальні потреби мешканців міста;
- підвищити організаційні і ресурсні можливості міської влади у здійсненні завдань соціально-економічного і культурного розвитку міста;
- встановити у місті атмосферу взаємної довіри і конструктивної співпраці між органами місцевого самоврядування і міською територіальною громадою.

4. СТАН ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ПРОГРАМИ НА ПЕРШОМУ ЕТАПІ МОНІТОРИНГУ (IV квартал 2008 р. – I квартал 2009 р.)

4.1. Виконання завдань Програми Одеською міською радою та її органами

ОМГО “Лицем до лица” в рамках моніторингу були направлені листи усім виконавцям Програми. У листах наголошувалося на важливості співпраці підрозділів Одеської міської ради з громадськими структурами по виконанню завдань Програми. Важливість такої співпраці була обумовлена високою відповідальністю міста Одеси перед Радою Європи, яка нещодавно визнала заслуги міста в активному розвитку європейських ідеалів, зокрема розвитку безпосередньої демократії, нагородивши Одесу уперше в Україні Дошкою Пошани Ради Європи.

Одеській міській раді та її виконавчим органам, іншим виконавцям Програми було направлено прохання надати інформацію про виконання закріплених завдань Програми: окремо у 2008 році (інформація запитувалася за весь 2008 р., а не лише за IV квартал через те, що протягом I-III кварталів громадський моніторинг раніше не проводився) та у першому кварталі 2009 року. Це прохання ОМГО «Лицем до лица» висловила, керуючись ч. 1 ст. 38 Конституції України, ч. 1 ст. 75 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», ст. 43 Закону України «Про інформацію», ч. 7 ст. 20 Закону України «Про об'єднання громадян», п. 3 Постанови Кабінету Міністрів України 05.11.2008 № 976 «Про затвердження Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади».

У листах підкреслювалося, що такий спільний аналіз ходу виконання Програми з самого початку її виконання надасть змогу врахувати усі проблеми і труднощі, пов'язані із реалізацією її завдань, та покращити як процес виконання Програми на наступних етапах, так і саму Програму.

Що стосується самої Програми, то у затверджену наприкінці 2007 року Програму протягом 2008 року Одеська міська рада **двічі** вносила зміни.

Так, рішенням від **09.10.2008 № 3423-V (додаток Б)** доповнено розділ Програми «Перелік заходів і завдань Програми» новим пунктом такого змісту:

«6. Завдання з будівництва, реконструкції, благоустрою:

6.1. Здійснити ремонт приміщень, що займають органи СОН. Організовувати та координувати діяльність мешканців приватного сектору, які здійснюють будівництво та ремонт тротуарів, комунальних мереж за рахунок власних, залучених коштів і коштів, передбачених на реалізацію Програми. (Управління, органи СОН. Термін – весь період виконання Програми.)

6.2. Організовувати та проводити роботи з благоустрою території діяльності органів СОН. (Управління, органи СОН. Термін – весь період виконання Програми.)».

Кошторис витрат на реалізацію Програми у 2008 році викладено у новій редакції. І хоча загальна сума витрат на реалізацію Програми у 2008 році не змі-

нилася (**762 774 грн.**), з урахуванням того, що до кінця бюджетного періоду залишалося три місяці, було знижено розміри фонду оплати праці головам та секретарям органів СОН з відповідним зменшенням нарахувань на заробітну плату.

За рахунок економії коштів на оплату праці додатково у складі витратних статей з'явилися наступні:

- установка броньованих дверей, металевих віконних ґрат у приміщеннях, що займають органи СОН – 45 000 грн.;

- будівництво, реконструкція, благоустрій та інші капітальні видатки – усього 420 761 грн., в т.ч.:

- органу СОН «Чубаївка» на виконання робіт з будівництва мережі водовідведення житлових будинків (від пров. Пілотний до пров. Ванцетті) – 298 291 грн.;

- органу СОН «Юго-западний масив» на виконання робіт з ремонту приміщення (вул. Героїв прикордонників, 1) – 50 000 грн.;

- органу СОН «Черемушки» на виконання робіт з ремонту приміщення (вул. Варненська, 5/2) – 10 000 грн.;

- органу СОН «Золотий берег» на виконання робіт з ремонту, реконструкції приміщення (вул. Золотий берег, 9) – 62 470 грн.

До Програми, зокрема, до кошторису витрат на її реалізацію рішенням Одеської міської ради від **25.12.2008 № 3827-V (додаток В)**, були внесені чергові зміни. Вони стосувалися будівництва, реконструкції, благоустрою та інших капітальних видатків. Відповідну статтю було збільшено до 1 360 074 грн. за рахунок додаткових витрат на виконання робіт з будівництва мережі водовідведення житлових будинків, розташованих на території органу СОН «Чубаївка» – 895 591 грн.

Наприкінці 2008 року Одеська міська рада ліквідувала депутатську комісію, на яку при затвердженні Програми було покладено контроль за її реалізацією (рішення від 25.12.2008 № 3741-V «Про скасування рішення Одеської міської ради від 04.07.2007 №1374-V «Про утворення постійної комісії Одеської міської ради із вдосконалення структури управління містом»).

Однак, більше ніж через три місяці в новій редакції Програми, затвердженій рішенням від 09.04.2009 № 4112-V, контроль за її реалізацією вже було покладено на постійну комісію Одеської міської ради з житлово-комунального господарства і розвитку паливно-енергетичного комплексу. Таким чином, сфера діяльності органів СОН стала розглядатися переважно з позицій благоустрою та житлово-комунального господарства.

Найбільш повна відповідь на запит, направлений ОМГО «Лицем до лица» надійшла від **Департаменту фінансів** Одеської міської ради, в якій повідомлялося наступне. Згідно зі статтею 78 Бюджетного Кодексу України «Виконання місцевих бюджетів», місцеві фінансові органи здійснюють загальну ор-

ганізацію та управління виконанням відповідного місцевого бюджету, координують діяльність учасників бюджетного процесу з питань виконання бюджету.

Згідно зі статтею 21 Бюджетного Кодексу для здійснення програм та заходів, які проводяться за рахунок коштів бюджету, бюджетні асигнування надаються розпорядникам бюджетних коштів, які за обсягом наданих прав поділяються на головних розпорядників бюджетних коштів та розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня.

Згідно з Програмою головним розпорядником коштів, передбачених у бюджеті м. Одеси на реалізацію Програми, є управління з питань взаємодії з органами самоорганізації населення Одеської міської ради.

В межах своєї компетенції департамент фінансів Одеської міської ради повідомляє, що на виконання заходів Програми у 2008 році з бюджету міста Одеси згідно з заявками головного розпорядника бюджетних коштів було виділено **1 295 325,67 грн.**

Затвердження заходів з урахуванням необхідних обсягів бюджетного фінансування на реалізацію Програми у 2009 році відбулось рішенням Одеської міської ради від 09.04.2009 року № 4112-V, у зв'язку з чим у першому кварталі 2009 року кошти на виконання програми **не виділялись**.

Управління інформації Одеської міської ради у своїй відповіді повідомило, що Управління здійснює інформування населення про розвиток системи органів СОН в Одесі в рамках своїх повноважень за допомогою:

- розміщення інформації на офіційному сайті міста Одеси www.odessa.ua;
- анонсування подій і запрошенням ЗМІ (через електронну розсилку повідомлень в ЗМІ на більше ніж 150 адрес);
- публікації тематичних матеріалів на сторінках газети Одеської міської ради «Одеський вісник»;
- сприяння телекомпаніям в підготовці сюжетів і програм.

Приморська районна адміністрація у своєму листі-відповіді зазначила, що на території Приморського району діє один орган самоорганізації населення – Комітет мікрорайону Приморський у м. Одесі.

Проводяться регулярні зустрічі (щопонеділка) керівництва райадміністрації, служб та підприємств району з керівниками СОН на апаратних нарадах райадміністрації, де приймаються і вирішуються питання які стосуються у тому числі й органів СОН.

У разі звертання керівника Комітету мікрорайону Приморський до райадміністрації з проханнями вирішити будь-які питання, райадміністрація надає допомогу у їх вирішенні. Проводиться спільна робота щодо поліпшення санітарного стану та благоустрою території району.

З метою сприяння створення інформаційного банку даних у теперішній час створюється електронна карта міста з позначенням території діяльності органів СОН, з дислокацією житлових будинків, елементами соціальної інфраструктури, благоустрою.

Малиновська райадміністрація у листі-відповіді зазначила, що на запит ОМГО «Лицем до лица» стосовно виконання рішення Одеської міської ради від 21.12.2007 р. № 2088-V «Про затвердження Програми розвитку органів самоорганізації населення в м. Одесі на 2008-2011 роки» керівництвом райадміністрації слід звертатись до відділу кадрової роботи та з питань служби в органах місцевого самоврядування Одеської міської ради, до компетенції якої напевно входить відповідь на необхідну інформацію.

Київська районна адміністрація у своєму листі-відповіді зазначила, що відповідно до закріпленого за нею пункту 2.5 Програми, Київська районна адміністрація регулярно проводить робочі зустрічі з керівниками і активістами органів самоорганізації населення району.

Відповідно до пункту 2.7 Програми, керівниками органів СОН сумісно з Київською районною адміністрацією проводиться підготовка до «Дня Європейського сусідства», яке відбудеться 26 травня 2009 року.

Київська районна адміністрація координує виконання пунктів 2.6 і 4.2 Програми, інформацію надає Управлінню з питань взаємодії з органами самоорганізації населення.

Суворовська районна адміністрація у своєму листі-відповіді по суті надала відписку, переадресувавши ОМГО «Лицем до лица» до Управління з питань взаємодії з органами СОН. Само же **Управління** відповіді на запит не надало.

4.2. Виконання завдань Програми громадськими виконавцями

Серед виконавців Програми значну частину завдань покладено на громадські утворення. Серед них – міська Асоціація самоорганізації, ОМГО «Лицем до лица», Одеський суспільний інститут соціальних технологій, редакційна рада газети «Сусідський вісник» та органи СОН, які створені в місті.

В таблиці 1 наведена стисла інформація про стан виконання відповідних завдань Програми вказаними виконавцями від громадськості у IV кварталі 2008 року та I кварталі 2009 року.

Таблиця 1

Стан виконання завдань Програми виконавцями від громадськості у IV кварталі 2008 року та I кварталі 2009 року

Пункт Програми	Зміст завдання	Стисла інформація про виконання
Міська Асоціація самоорганізації		
1.1	Підготувати і направити до Верховної Ради України об-	У співпраці із Всеукраїнською Асоціацією сприяння самооргані-

	грунтовані пропозиції щодо коригування чинного Закону України «Про органи самоорганізації населення», а також щодо внесенню необхідних поправок до інших законів і нормативних актів, які зачіпають питання формування і організації діяльності органів СОН в Україні	зації населення, Одеським суспільним інститутом соціальних технологій та ОМГО “Лицем до лица” підготовлено нову редакцію Закону України “Про органи самоорганізації населення”. Проект Закону обговорено під час Четвертої всеукраїнської науково-практичної конференції органів СОН у грудні 2008 р. В лютому 2009 р. законопроект передано на розгляд до профільного комітету Верховної Ради України. Наразі триває робота з підготовки змін до інших нормативно-правових актів України щодо удосконалення статусу і умов діяльності органів СОН
2.1	Розробити і впровадити в практику роботи міської ради та її органів систему заохочення участі комерційних і некомерційних структур, зокрема органів СОН, у вирішенні проблем територіальної громади	Розпочата розробка проекту рішення міської ради, яка спрямована на стимулювання залучення представників бізнес-структур до вирішення питань місцевого розвитку за умови надання пільг по сплаті місцевих податків та зборів. Проте, через дефіцит міського бюджету та низьку вірогідність у зв'язку із цим прийняття такого акту роботи з підготовки означеного проекту рішення призупинені
2.4	Сприяти проведенню державної реєстрації всіх знов створених органів СОН для отримання ними статусу юридичної особи і права вступати у договірні відносини з іншими партнерськими організаціями	На підставі звернень органів СОН надавалася практична допомога у проведенні державної реєстрації / перереєстрації органів СОН. Особливо це стосувалося вирішення питань відкриття рахунків у відділенні Державного казначейства в м. Одесі
2.5	Проводити регулярні робочі зустрічі керівництва міськради, управлінь, райадміністрацій з керівниками і активістами органів СОН	За 2008 рік було організовано 4 робочих зустрічей, в яких взяли участь депутати Одеської міської ради, а також Управління з питань взаємодії з органами самооргані-

		зації населення. В першому кварталі 2009 р. такі зустрічі не проводилися
2.6	Проводити сумісні робочі наради і навчальні семінари-тренінги представників органів СОН, служб міськради та працівників райадміністрацій, відповідальних за взаємодію з органами СОН	Проведено 4 робочі зустрічі, які супроводжувалися навчальними компонентами, в яких брали участь представники органів СОН, Управління з питань взаємодії з органами самоорганізації населення, Київської райадміністрації
2.7	Передбачити в роботі міськради, виконкому, райадміністрацій, в положеннях про підрозділи обов'язкову участь представників органів СОН у вирішенні питань, що знаходяться в сумісній компетенції цих органів	Підготовлено проект Типового регламенту органу самоорганізації населення, який передано на затвердження міської ради. Підготовлено проект рішення міської ради про внесення змін та доповнень Регламенту Одеської міської ради V скликання. Ніяких рішень щодо підготовлених документів Одеська міська рада не ухвалила
2.8	Вивчати практику роботи органів СОН і визначити доцільність делегування міськрадою частини власних повноважень, фінансів і майна органам СОН	Проводилась робота щодо вивчення можливості делегування органам СОН окремих повноважень в сфері благоустрою населених пунктів. Діяльність здійснювалася у співпраці із Одеською обласною державною адміністрацією, Управлінням з питань взаємодії з органами самоорганізації населення та постійною комісією з питань житлово-комунального господарства та паливно-енергетичного комплексу Одеської міської ради. Оголошено конкурсний відбір громадських інспекторів благоустрою населених пунктів, учасниками якого можуть бути члени органів СОН
2.9	Аналізувати в кінці кожного року підсумки реалізації органами СОН делегованих міськрадою додаткових повноважень, визначити ефективність їх використання, приймати	Оскільки додаткові повноваження міською радою органам СОН не делегувалися, означений аналіз не проводився

	необхідні заходи для удосконалення процесу делегування	
3.1	Сприяти формуванню повноцінних бюджетів органів СОН	У співпраці із Одеською міською радою та Управлінням з питань взаємодії з органами самоорганізації населення значно розширено перелік статей видатків у власних бюджетах органів СОН в межах затвердженого бюджетного фінансування
3.2	Визначити механізм та умови заохочення праці керівника (голови), секретаря органу СОН (крім будинкових і вуличних комітетів)	Механізм фінансування оплати праці голів та секретарів органів СОН відпрацьовано. З середини 2008 р. вони почали отримувати гроші із міського бюджету на оплату своєї праці
3.3	Розробити обґрунтовані рекомендації щодо формування кошторису витрат на виконання органами СОН власних повноважень	Не виконано
3.4	Продовжити роботу Центру організаційно-методичної підтримки органів СОН при ОМГО «Лицем до лица» із наданням бухгалтерських та технічних послуг органам СОН	Протягом 2008 р. допомога у веденні бухгалтерського обліку надавалася 14 органам СОН. З січня 2009 р. через утворення централізованої бухгалтерії на базі Управління з питань взаємодії з органами самоорганізації населення, здійснюється бухгалтерський супровід лише одного органу СОН
4.3	У структурі кожного органу СОН передбачити спеціальний підрозділ (виконавця), відповідального за організацію інформаційної діяльності органу СОН, зокрема під-готовку в «Сусідський вісник» та в інші ЗМІ м. Одеси матеріалів про діяльність цього органу та інші події з життя мікрорайону, які заслуговують на суспільну увагу	Відповідальні особи, які підтримують зв'язок із газетою «Сусідський вісник», а також опікуються питанням інформаційного супроводу діяльності органів СОН станом на кінець 1 кварталу 2009 р. є в 4 органах СОН

4.5	Проводити в м. Одесі Всеукраїнські конференції з актуальних проблем самоорганізації населення з метою обміну досвідом з іншими регіонами України та вироблення узгодженої позиції щодо подальшого розвитку в Україні органів СОН, як складової інфраструктури громадянського суспільства	В грудні 2008 р. проведена Четверта всеукраїнська науково-практична конференція органів СОН, в якій взяли участь представники 22 міст із 18 областей України. Загальна кількість учасників конференції склала 60 осіб. Серед учасників були представники Верховної Ради України, а також Міністерства з питань регіонального розвитку та будівництва
5.2	Розробити програму і провести цикл навчальних семінарів-тренінгів для підвищення професійного рівня особового складу органів СОН і активу громадських організацій, що працюють з цими органами	Проведено 14 тренінгів з питань організаційного, правового, фінансового забезпечення діяльності органів СОН, підвищення їхньої спроможності виконувати власні повноваження
5.3	Організувати цілеспрямований підбір грамотних, ініціативних та здатних працювати людей з числа жителів територій органів СОН з подальшим затвердженням на загальних зборах органів СОН (конференціях)	Проведено оновлення персонального складу окремих органів СОН на підставі рішень, ухвалених на загальних зборах (конференціях) жителів відповідних територій
ОМГО «Лицем до лица»		
1.2	У випадку прийняття змін та доповнень до діючих законів чи нормативних актів у сфері органів самоорганізації населення внести відповідні зміни до Положення про органи самоорганізації населення у місті Одесі.	Через те, що означені нормативно-правові акти на законодавчому рівні не ухвалювалися, необхідності у внесенні змін до Положення про органи самоорганізації населення у місті Одесі не було
1.3	Організувати перевидання збірки нормативно-методичних матеріалів по створенню, реєстрації і організації роботи органів СОН, доповнивши його нормативними актами локального регулювання, прийнятими міськрадою в 2004-2007 рр. після виходу першого видання збірки	Підготовлено оригінал-макет оновленої третьої редакції брошури “Створення та організація роботи органів самоорганізації населення в м. Одесі”. Проте, через перерозподіл фінансових коштів Програми вона видана не була. За рахунок небюджетних коштів видано брошуру із текстом підго-

	з друку. Забезпечити усі органи, що діють, і новостворювані в місті органи СОН необхідними нормативними і нормативно-методичними документами, бланками і типовими формами широкого застосування	товленого Типового регламенту органів СОН, яку розповсюджено серед органів СОН міста Одеси та інших зацікавлених міст України
3.4	Продовжити роботу Центру організаційно-методичної підтримки органів СОН при ОМГО «Лицем до лица» із наданням бухгалтерських та технічних послуг органам СОН	Протягом 2008 р. допомога у веденні бухгалтерського обліку надавалася 14 органам СОН. Внаслідок утворення централізованої бухгалтерії на базі Управління з питань взаємодії з органами самоорганізації населення з січня 2009 р. здійснюється бухгалтерський супровід одного органу СОН
5.2	Розробити програму і провести цикл навчальних семінарів-тренінгів для підвищення професійного рівня особового складу органів СОН і активу громадських організацій, що працюють з цими органами	Разом із Одеським суспільним інститутом соціальних технологій підготовлено і проведено 14 семінарів-тренінгів з питань організаційного, правового, фінансового забезпечення діяльності органів СОН
Одеський суспільний інститут соціальних технологій		
2.3	Розробити типову функціональну структуру органів СОН мікрорайонного, селищного, квартального, домового рівнів, а також механізм розмежування повноважень між органами СОН різного рівня, що діють на одній території	Розроблено типову структуру органів СОН мікрорайонного та районного рівнів та визначені принципові підходи до розмежування повноважень органів СОН різних управлінських рівнів
4.1	Протягом дії Програми, при відповідності фінансового забезпечення провести цілеспрямовані соціально-діагностичні дослідження по виявленню та оцінці пріоритетних соціальних проблем, які найбільшою мірою зачіпають інтереси жителів мікрорайонів, де діють органи СОН	У 2008 році в межах підготовки проекту Програми розв'язання пріоритетних соціальних проблем з використанням механізму соціального замовлення на 2009 рік за допомогою спеціальної Методики виявлення пріоритетних соціальних проблем були визначені пріоритетні проблеми у сфері діяльності органів СОН, які увійшли до складу Програми

4.2	Сприяти створенню кожним органом СОН інформаційного банку даних про територію своєї діяльності, що включає відомості по топоніміці, дислокації житлових будинків, об'єктів соціальної, виробничої та адміністративної інфраструктури, демографічного складу населення та ін.	На чотирьох з 14 проведених семінарах-тренінгах з керівниками та активістами органів СОН детально розбиралися питання створення інформаційних баз даних, паспортів мікрорайонів, у тому числі з метою підготовки пропозицій до планів соціально-економічного розвитку районів та міста у цілому
5.1	Провести соціально-психологічну діагностику особового складу органів СОН і в першу чергу тих, які отримують додаткові повноваження від міськради, з метою вироблення рекомендацій по вдосконаленню кадрової роботи в системі органів СОН	Питання удосконалення керівного кадрового складу органів СОН є одними з пріоритетних у роботі ОСІСТ і міської асоціації самоорганізації. Вживаються заходи морального стимулювання залучення молодих активістів до діяльності органів СОН з метою поступової гармонійної зміни поколінь
5.2	Розробити програму і провести цикл навчальних семінарів-тренінгів для підвищення професійного рівня особового складу органів СОН і активу громадських організацій, що працюють з цими органами	Протягом 2008 року ОСІСТ разом із ОМГО «Лицем до лица» провів цикл з 14 семінарів-тренінгів з питань підвищення професійного рівня керівників і активістів органів СОН
5.4	Розглянути спільно з керівництвом вузів та інших учбових закладів м. Одеси можливість підготовки на їх базі фахівців системи самоорганізації населення, зокрема через введення нових спеціальностей, нових учбових курсів та нового наповнення навчальних програм	Проведено перемовини з керівництвом Одеського державного економічного університету та Одеського регіонального інституту державного управління НАДУ при Президентові України стосовно навчання на їх базі керівників органів СОН. Принципова згода отримана за умов вирішення питання фінансування цього навчання
Редакційна рада газети «Сусідський вісник»		
4.3	У структурі кожного органу СОН передбачити спеціальний підрозділ (виконавця), відповідального за організацію інформаційної діяльності органу СОН,	Станом на кінець I кварталу 2009 р. в 4 органах СОН є відповідальні особи, які підтримують зв'язок із газетою "Сусідський вісник", а також опікуються питанням ін-

	зокрема підготовку в «Сусідський вісник» та в інші ЗМІ м. Одеси матеріалів про діяльність цього органу та інші події з життя мікрорайону, які заслуговують на суспільну увагу	формаційного супроводу діяльності органів СОН. За IV квартал 2008 р. – 1 квартал 2009 р. підготовлено та видано 6 номерів газети “Сусідський вісник”. На сторінках газети за означений період розміщено 6 матеріалів, підготовлених за участю осіб, відповідальних у складі органів СОН за співпрацю зі ЗМІ
Органи СОН міста Одеси		
4.2	Сприяти створенню кожним органом СОН інформаційного банку даних про територію своєї діяльності, що включає відомості по топоніміці, дислокації житлових будинків, об'єктів соціальної, виробничої та адміністративної інфраструктури, демографічного складу населення та ін.	На базі деяких органів СОН створюється інформаційний банк по формуванню соціального паспорту мікрорайону
4.3	У структурі кожного органу СОН передбачити спеціальний підрозділ (виконавця), відповідального за організацію інформаційної діяльності органу СОН, зокрема підготовку в «Сусідський вісник» та в інші ЗМІ м. Одеси матеріалів про діяльність цього органу та інші події з життя мікрорайону, які заслуговують на суспільну увагу	На базі 4 органів СОН визначена особа, відповідальна за взаємодію із газетою “Сусідський вісник” та іншими ЗМІ. В 3 випадках ці функції покладені на голів органів СОН, а ще в одному – на секретаря органу СОН. В решті органів СОН проведені переговори із їхніми керівниками щодо необхідності визначення відповідальних осіб.
4.4	В арсеналі кожного органу СОН передбачити технічні й організаційні засоби для інформування жителів його території про діяльність органу СОН (друкарські або тиражовані інформаційні матеріали, оголошення і т.д.), а також засоби зворотного зв'язку органу СОН з населенням за допомогою листів, особистого прийому, зустрічей з людьми по місцю їх проживання та ін.	В органах СОН є відповідні технічні засоби для створення інформаційної наглядної інформації, які використовуються для виробництва інформаційних матеріалів (оголошень, інформаційних листів). Зокрема, більшість органів СОН має власні ксерокси. У всіх органах СОН існує дошка оголошень, на якій регулярно розміщується інформація про діяльність відповідного органу СОН.

5.1	Провести соціально-психологічну діагностику особового складу органів СОН і в першу чергу тих, які отримують додаткові повноваження від міськради, з метою вироблення рекомендацій по вдосконаленню кадрової роботи в системі органів СОН	Питання про передачу додаткових повноважень органам СОН від міської ради є неактуальним. Проводиться робота по залученню до діяльності органів СОН представників молоді та осіб середнього віку.
-----	--	--

4.3. Публічне висвітлення інформації про хід виконання Програми

4.3.1. Аналіз міської преси

За IV квартал 2008 року – I квартал 2009 року вийшло 8 публікацій в офіційному виданні Одеської міської ради – газеті «Одеський вісник», присвячених реалізації Програми та діяльності органів СОН в рамках цієї Програми. Зокрема:

У випуску № 226 від 07.10.2008 було розміщено статтю «*Пути сотрудничества*», яка присвячена четвертій щорічній міській конференції «Організаційно-правова база діяльності органів СОН та співпраця з місцевими органами влади».

У випуску № 231 від 14.10.2008 було розміщено статтю «*Новые горизонты Сахарного поселка*», яка присвячена призначенню нового керівника органу СОН «Сахарний».

У випуску № 236 від 21.10.2008 було розміщено статтю «*Развивая местную демократию*», в рамках якої було висвітлено роботу круглого столу, а саме роботу в напрямку соціально-економічного розвитку м. Одеси, яку ведуть органи СОН.

У випуску № 242-243 від 30.10.2008 було розміщено статтю «Поселок Сахарный ждет перемен», яка присвячена проблемам мікрорайону і роботі органу СОН по вирішенню нагальних питань.

У випуску № 13 від 29.01.2009 було розміщено статтю «*Избран новый председатель*», яка присвячена обранню нового керівника органу СОН «Дружний».

У випуску № 26 від 19.02.2009 було розміщено статтю «*С заботой об одесситах*», яка присвячена оголошенню чергового конкурсу соціального замовлення, в рамках якого до участі окремо запрошуються і органи СОН.

У випуску № 35-36 від 07.03.2009 було розміщено статтю «*Эдуард Гурвиц выступил в Страсбурге на заседании Конгресса местных и региональных властей Совета Европы*», в якій процитовано тест міського голови. В тексті зазначено, що органи СОН є елементом впливу на роботу міської влади з боку громадян.

4.3.2. Аналіз публікацій у мережі Інтернет

В рамках аналізу офіційної сторінки Одеської міської ради в мережі Інтернет за період **4 квартал 2008 – 1 квартал 2009 р.** було виявлено **сім** публікацій, присвячених діяльності органів СОН. Здебільшого публікації направлені на поінформування керівників органів СОН про зміни, які вносились в програму у період 2008 рік – I квартал 2009 року. Одна із публікацій інформує громадян та ініціативні групи про процедуру створення органу СОН. Також наведені контакти усіх існуючих органів СОН для можливості звернення населення за місцем проживання.

Можна зазначити, що на офіційному сайті міста Одеси розміщено здебільшого нормативний матеріал, необхідний для діяльності органів СОН, а в офіційному виданні Одеської міської ради – «Одеському віснику» оприлюднюється інформація про практичну роботу та результати, досягнуті органами СОН.

Так, в публікації від **18.09.2008** було розміщено статтю *«В райадминистрациях Одессы назначены ответственные за работу органов СОН»*, в якій було зазначено про підписання розпорядження Одеського міського голови щодо призначення відповідальних осіб за роботу органів СОН в районних адміністраціях.

В публікації від **29.09.2008** було розміщено статтю *«В Одессе пройдет городская конференция органов самоорганизации»*, в якій було зазначено, що відбудеться Четверта міська конференція органів самоорганізації міста Одеси.

В публікації від **15.10.2008** було розміщено статтю *«Внесены дополнения в городскую программу развития органов СОН в Одессе»*, в якій було зазначено, що Одеська міська рада внесла зміни і доповнення до Програми розвитку органів самоорганізації населення в м.Одеса на 2008-2011 роки.

В публікації від **14.01.2009** було розміщено статтю *«Конкурс социального заказа в Одессе пройдет по 11 номинациям»*, яка присвячена затвердженню Програми вирішення пріоритетних соціальних проблем міста Одеси з використанням механізму соціального замовлення на 2009 рік, одночасно в цій статті висвітлені номінації конкурсу соціального замовлення.

В публікації від **17.02.2009** було розміщено статтю *«В Одессе объявлен конкурс социальных проектов с применением механизма соцзаказа»*, в якій було зазначено про оголошення конкурсу соціальних проєктів, визначені номінації конкурсу та вимоги до учасників конкурсу.

В публікації від **05.03.2009** було розміщено статтю *«Эдуард Гурвиц выступил в Страсбурге на заседании Конгресса местных и региональных властей Совета Европы»*, в якій було зазначено, що на засіданні сесії Конгресу місцевих і регіональних властей Ради Європи Одеський міський голова виступив з доповіддю.

В публікації від **06.03.2009** було розміщено статтю *«Желающие участвовать в конкурсе соцзаказа могут получить консультации в одесской мэрии»*, в якій було зазначено, що відбудеться консультаційна зустріч з представниками конкурсної комісії.

4.3.3. Аналіз публікацій у газеті «Сусідський вісник»

В рамках першого етапу моніторингу вийшло 6 публікацій у регіональній газеті «Сусідський вісник», присвячених реалізації Програми і діяльності ОМГО «Лицем до лица» щодо моніторингу її виконання. Одночасно з випуском газет на сайті www.samoorg.com.ua були розміщені електронні версії випущених номерів газет.

В № 10 (51) 2008 р. було розміщено 2 статті в рубриці: «На порядку денному». Перша стаття *«Під контролем громадськості»* була присвячена початку реалізації проекту «Моніторинг виконання «Програми розвитку органів самоорганізації населення в місті Одесі на 2008-2011 роки» за підтримки Міжнародного фонду «Відродження».

Друга стаття *«Міськрада переглянула Програму»* була присвячена проблемам, які виникли в рамках реалізації Програми, а також тим поправкам, які були внесені до Програми міською радою у жовтні 2008 року.

В № 12 (53) 2008 р. у рубриці «Громадський контроль» була розміщена стаття *«Громадський моніторинг потрібний!»*. Дана публікація була присвячена фокус-груповій дискусії, яка пройшла 12 грудня 2008 р. за участю лідерів органів СОН. Основним питанням, яке обговорювалося на заході, стала реалізація «Програми розвитку органів самоорганізації населення в місті Одесі на 2008-2011 роки» та механізм її моніторингу.

У цьому ж номері в рубриці «Разом з владою» була розміщена друга стаття: *«Новий керівник – нові перспективи співпраці»*. Публікація була спрямована на висвітлення ситуації із зміною керівника Управління по взаємодії з органами СОН.

В № 1-2 (54-55) 2009 р. у рубриці «Слово і справа» була розміщена стаття *«Як виконувалася Програма розвитку органів СОН?»* У даній статті були підведені підсумки реалізації Програми з використанням даних проведеного соціологічного опитування думок лідерів органів СОН.

В № 3-4 (56-57) 2009 р. у рубриці «Рішення» була розміщена стаття *«В Програму розвитку органів СОН внесені зміни»*. Стаття була присвячена поправкам і доповненням в «Програму розвитку органів самоорганізації населення в місті Одесі на 2008-2011 роки», які були внесені Одеською міською радою у грудні 2008 року.

4.4. Підсумки I етапу моніторингу виконання Програми

На основі результатів першого етапу проведеного моніторингу виконання Програми у 2008 році та I кварталі 2009 року, включаючи вивчення об'єктивних, документальних даних, громадську оцінку ходу виконання Програми, отриману в процесі соціологічного опитування, а також експертних оцінок учасників фокус-групових дискусій, отримані такі результати.

1. Ступінь виконання Програми у **2008 році**, за оцінками експертів, сягнула майже **60%** від запланованого. Причому внесок виконавців від громадських структур, відповідальних за виконання, у тому числі, спільних з органами місцевого самоврядування завдань, майже **вдвічі** перевищив обсяг зробленого цими органами.

Однією з причин виконання завдань Програми з боку органів місцевого самоврядування не в повному обсязі була, на думку експертів, несформованість структури Управління з питань взаємодії з органами СОН та наступні кадрові зміни у складі керівництва цього Управління.

2. Як показав моніторинг, наступний **I квартал 2009 року** виявився ще менш продуктивним для виконання Програми. За оцінками експертів, у цьому періоді завдання Програми були виконані приблизно на **40%**, а внесок виконавців від органів влади та громадськості становив відповідно **26% і 32%**.

Найвагомішою причиною часткового виконання Програми у цей період стало виключення з роботи одного з провідних виконавців Програми – **постійну комісію з удосконалення структури управління містом**, яку наприкінці 2008 року було розформовано (Додаток Д). Крім того, з її ліквідацією процес виконання усієї Програми був позбавлений контролю, який здійснювала ця комісія. До того ж **неналежним чином виконувало свої функціональні обов'язки** Управління з питань взаємодії з органами СОН.

3. Пропонується розглянути хід виконання Програми на **сесії міської ради** з вжиттям невідкладних заходів щодо істотного покращення виконавчої дисципліни і контролю виконання Програми. При цьому Управління з питань взаємодії з органами самоорганізації населення доцільно розробити **комплекс спільних заходів** щодо організаційно-громадського забезпечення виконання Програми, спираючись на вироблену систему показників для поточного моніторингу Програми, та налагодити проведення принаймні щоквартальних **спільних муніципально-громадських нарад** з аналізом ходу виконання завдань Програми, виявленням «вузьких місць» та причин затримок з вжиттям оперативних заходів щодо виправлення та покращення ситуації.

5. СТАН ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ПРОГРАМИ НА ДРУГОМУ ЕТАПІ МОНІТОРИНГУ (II – III квартали 2010 р.)

5.1. Виконання завдань Програми Одеською міською радою та її органами

На **другому етапі** моніторингу у «Програму розвитку органів самоорганізації населення в м. Одесі на 2008-2011 роки» знов були внесені істотні зміни.

Так, Одеська міська рада внесла зміни у Програму, виключивши, зокрема, з неї усі громадські організації як виконавців Програми (рішення від **09.04.2009 № 4112-V (додаток Г)**). Виконавцями більшості завдань Програми стало Управління та інші органи Одеської міської ради. Через це стан виконання Програми громадськими організаціями на II етапі моніторингу не оцінювався.

Крім того, Програма фактично була переорієнтована на новий період: 2009-2011 роки. На реалізацію усієї Програми протягом цього періоду було передбачено фінансування з бюджету міста у розмірі 5 052,654 тис. грн., зокрема, на 2009 рік – 999,95 тис. грн.

Для з'ясування ходу виконання Програми на II етапі моніторингу усім виконавцям Програми ОМГО “Лицем до лица” знов направила листи із проханням **надати інформацію** про виконання закріплених завдань Програми у II-III кварталах 2009 року. При цьому ОМГО “Лицем до лица”, як і раніше, керувалося ч. 1 ст. 38 Конституції України, ч. 1 ст. 75 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», ст. 43 Закону України «Про інформацію», ч. 7 ст. 20 Закону України «Про об'єднання громадян», п. 3 Постанови Кабінету Міністрів України 05.11.2008 № 976 «Про затвердження Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади».

У цих листах підкреслювалося, що подальший аналіз ходу виконання Програми надасть змогу покращити як процес виконання Програми на наступних етапах, так і саму Програму.

Від департаменту фінансів надійшла відповідь стосовно ходу виконання у другому та третьому кварталах 2009 року Програми розвитку органів самоорганізації населення в м. Одесі на 2008-2011 роки.

Затвердження заходів з урахуванням необхідних обсягів бюджетного фінансування на реалізацію Програми у 2009 році відбулось рішенням Одеської міської ради від 09.04.2009 № 4112-V, у зв'язку із чим у першому кварталі 2009 року кошти на виконання Програми не виділялись.

Станом на 01.10.2009 згідно з заявками на фінансування проведення заходів програми, що надходили від головного розпорядника бюджетних коштів, з бюджету міста Одеси на 2009 рік було виділено **336 068,05 грн**, у тому числі на виконання:

- п. 3.1 Забезпечення формування повноцінних бюджетів органів СОН – **313 570,66 грн;**

- п. 3.2 Організація бухгалтерського обслуговування та надання необхідного документального та програмного забезпечення для організації діяльності органів СОН – **497,39 грн.**;

- п. 5.2 Організація та проведення заходів з нагоди знаменних дат – **22 000,00 грн.**

Голова конкурсної **комісії з соціального замовлення**, секретар Одеської міської ради О. А. Прокопенко на запит ОМГО «Лицем до лица» повідомив, що згідно з Програмою розвитку органів самоорганізації у місті Одесі на 2008-2011 роки 10 березня 2009 року був проведений інформаційно-методичний семінар з потенційними учасниками конкурсу соціального замовлення, серед яких були у тому числі представники органів СОН.

У період підготовки і подачі проектів на конкурс (з 19 лютого по 31 березня 2009) конкурсною комісією були надані методично-інформаційні консультації органам самоорганізації населення м. Одеси, бажаючим взяти участь у конкурсі.

Представництво по управлінню комунальною власністю на прохання надати інформації про виконання Представництвом завдань, які відображені у Програмі розвитку органів самоорганізації населення у м. Одесі на 2008-2011 роки, затвердженій Одеською міською радою у квітні 2009 року за рішенням №4112-V, повідомило за підписом першого заступника начальника М. Міхельмана, що Представництвом підготовлено проект рішення виконавчого комітету Одеської міської ради про передачу **шести** приміщень на баланс Управлінню з питань взаємодії з органами самоорганізації населення для подальшої передачі в оперативне управління органам СОН за адресами:

- вул. Головна, 18-а;
- вул. Академіка Корольова, 48;
- вул. Героїв Прикордонників, 1;
- вул. Комінтерну, 37;
- вул. Хімічна, 72;
- вул. Єфімова, 28,

Цей проект рішення був затверджений 28.07.2009 (рішення виконкому Одеської міської ради № 821).

Малиновська районна адміністрація Одеської міської ради на лист ОМГО «Лицем до лица» від 20.10.2009 № 28 повідомила, що відповідно до пп. 2.7, 4.1 рішення Одеської міської ради від 09.04.2009 № 4112-V «Про внесення змін та доповнень до Програми розвитку органів самоорганізації населення в м. Одесі на 2008-2011 роки, затвердженої рішенням Одеської міської ради від 21.12.2007 № 2088-V», представників органів СОН району буде включено при затвердженні нового складу координаційної ради з питань соціальної підтримки малозабезпечених верств населення при райадміністрації.

Малиновська районна адміністрація у листі за підписом заступника голови райадміністрації І.В. Бурданова підтвердила, що вона постійно співпрацює з

комітетами органів СОН Малиновського району. Голови комітетів органів СОН беруть участь в апаратних нарадах, що проводяться головою райадміністрації щопонеділка з керівниками структурних підрозділів райадміністрації, запрошуються на наради з питань, які стосуються роботи райадміністрації. Комітетам органів СОН надається необхідна допомога з питань створення інформаційного банку даних про територію їхньої діяльності та у вирішенні питань, що стосуються покращення життєдіяльності населення, які мешкають на території органів СОН.

Приморська районна адміністрація Одеської міської ради на запит ОМГО «Лицем до лица» повідомила за підписом першого заступника голови райадміністрації А.А.Тесакова, що пропозиція про включення представників Асоціації до складу постійно діючих комісій щодо розгляду соціальних питань розглянуто.

Суворовська районна адміністрація Одеської міської ради, розглянувши листа ОМГО «Лицем до лица» на ім'я голови райадміністрації щодо надання інформації про виконання завдань Програми повідомила:

Відповідно до пункту 2.7 Програми при райадміністрації утворені:

- комісія з надання матеріальної допомоги малозабезпеченим громадянам та сім'ям, пріоритетним завданням якої є надання адресної грошової допомоги самотнім непрацездатним пенсіонерам, малозабезпеченим громадянам та сім'ям похилого віку.

- комісія для визначення осіб, які потребують адресної муніципальної допомоги на оплату житлово-комунальних послуг.

Склад комісій затверджений розпорядженням голови райадміністрації.

В роботі комісій, крім спеціалістів райадміністрації, територіальних підрозділів виконавчих органів міської ради, комунальних підприємств беруть участь представники районної організації ветеранів, КУ «Територіальний центр соціального обслуговування пенсіонерів та самотніх, непрацездатних громадян Суворовського району м. Одеси», депутати міської ради.

Щодо участі у роботі вищезазначених комісій керівників органів СОН, здійснюючих свою діяльність на території району, то таке питання планується розглянути на початку наступного року.

Пункт 4.1. Програми: райадміністрація всебічно сприяє створенню органами СОН інформаційного банку даних з будь-яких напрямків діяльності, надає методичну, інформаційну та технічну допомогу.

Керівництво райадміністрації в особі голови Штогріна І.Д. повідомило, що при формуванні комісій у 2010 році райадміністрацією буде враховано пропозицію ОМГО «Лицем до лица» щодо співучасті представників органів СОН району у засіданнях комісій з соціальних питань.

Київська районна адміністрація Одеської міської ради на лист ОМГО «Лицем до лица» стосовно оновленої редакції «Програми розвитку органів

самоорганізації населення у м. Одесі на 2008-2011 роки», за підписом заступника голови райадміністрації Сопільняка С.В. повідомила:

До пункту 2.7. Представники органів самоорганізації населення не беруть участі та не входять до складу комісії щодо надання різноманітних видів допомоги незахищеним верствам населення м. Одеси.

До пункту 4.2. Відділом соціально-економічного розвитку району проведена робота з представниками СОН відносно надання інформаційного банку даних про територію своєї діяльності, що включає відомості по топонімам, дислокації житлових будинків, об'єктів соціальної та адміністративної інфраструктури, демографічного складу населення. До листа додано інформацію на 54 аркушах, підготовлену з цього питання органами самоорганізації населення, а саме: «10 ст. В.Фонтану», «Черемушки», «Дмитріївка», «Тулський», «Шкільний» та «Південний А, Б».

Офіційна відповідь від **Управління з питань взаємної з органами самоорганізації населення** на запит ОМГО «Лицем до лица» щодо стану виконання нею Програми, знов надана не була. Основна інформація про діяльність Управління була отримана ОМГО «Лицем до лица» тільки під час звітування Управління на засіданні виконавчого комітету Одеської міської ради, яке відбулося 11 січня 2010 р.

У процесі подальшого виконання Програми у II і III кварталах 2009 року **(II етап моніторингу)** з урахуванням бюджетних коректив у 2009 році показники витрат бюджету на виконання Програми були зменшені і визначені в сумі **654 300 грн.**

Координація роботи усіх виконавців по виконанню заходів Програми було покладено на Управління. Головним розпорядником бюджетних коштів у 2009 р. також залишалося Управління.

В ході виконання розділу «Розвиток механізмів взаємодії органів СОН між собою, з органами місцевого самоврядування та іншими суб'єктами розвитку міста» продовжена і розширена практика участі органів СОН в конкурсах на отримання соціального замовлення. Завдяки проведеним семінарам-тренінгам з представниками органів СОН, охочими взяти участь у конкурсі, в 2009 році призерами конкурсу стали: орган СОН «Південно-західний масив» з проектом «Використання можливостей органу самоорганізації населення для вирішення соціальних проблем», орган СОН «Жеваховський» з проектом «Самоорганізація – нові можливості підвищення соціальних стандартів життя» і орган СОН «Шевченко – 3» з проектом «Механізм створення культурного центру розвитку і збереження культурних традицій».

На виконання рішення Одеської міськради від 07.07.2009 № 4404-V «Про вдосконалення реалізації повноважень по легалізації місцевих об'єднань громадян і місцевих осередків об'єднань громадян, органів самоорганізації населення, об'єднань співвласників багатоквартирних будинків» Управлінню передана функція по підготовці документів для легалізації органів СОН.

Управлінням постійно надавалося сприяння проведенню державної реєстрації органів СОН для отримання ними статусу юридичної особи і права вступати у договірні відносини з іншими організаціями. Так, в 2009 році була проведена державна реєстрація органу СОН „Курсаки” Малиновського району, підготовлена необхідна документація для державної реєстрації органу СОН Будинковий комітет гуртожитку № 11 селища Дзержинського в м. Одесі.

Регулярно проводилися робочі наради керівництва Управління, райадміністрацій Одеської міськради з головами і членами органів СОН, спільні робочі наради представників органів СОН, служб Одеської міськради і працівників райадміністрацій, відповідальних за взаємодію з органами СОН, а також зустрічі з депутатами Одеської міської ради.

Керівники органів СОН брали участь у роботі комісії за поданням адресної муніципальної допомоги жителям міста Одеси, які знаходяться в скрутних життєвих умовах і не мають можливості своєчасно і в повному обсязі платити за житлово-комунальні послуги.

За кошти міського бюджету на виконання завдань по фінансовому і матеріально-технічному забезпеченню діяльності органів СОН було організовано формування бюджетів органів СОН, організовано бухгалтерське обслуговування і надання необхідного документального і програмного забезпечення для організації діяльності органів СОН.

На заробітну плату голів і секретарів органів СОН, включаючи необхідні нарахування, за станом на кінець 2009 р. фактично витрачено 499,330 тис. грн. від запланованих 503,3 тис. грн., що складає 99,2 % від запланованої суми витрат.

У 2009 році, згідно рішення міськвиконкому від 13.01.2009 № 16 і від 28.07.2009 № 821 здійснена передача на баланс управління приміщень органів СОН „Чубаївка”, „Золотий Берег”, „Південний В, Г, Д”, „Крива Балка”, „Балтський”, „Шевченко-3”, „10 станція Великого Фонтану” „Жеваховський”, „Тульський”, „Південно-західний масив” „Ленінський”, „Сахарний”, „Ближні Млини”. Нежиле приміщення першого поверху загальною площею 28,7 кв.м, розташоване за адресою: м. Одеса, вул. Ефімова, 28, згідно акту прийому-передачі від 30.09.2009 передано з балансу КП «ЖКС «Черьомушки» на баланс Управління.

Протягом 2009 року було організовано інформаційно-методичне забезпечення діяльності органів СОН, для чого в арсеналі кожного органу СОН передбачені технічні і організаційні засоби для інформування жителів його території про свою діяльність, а також засоби зворотного зв'язку органу СОН з населенням за допомогою листів, особистого прийому, зустрічей з людьми за місцем їх проживання.

Для органів СОН виготовлені інформаційні стенди на суму 55 тис. грн. Усі органи СОН, що діють в місті, забезпечені необхідними нормативними і нормативно-методичними документами, бланками і типовими формами широкого користування, канцелярським приладдям на суму 58 тис. грн.

У 2009 році постійно проводилася робота по організації і проведенню свят, участі органів СОН в акціях і культурному житті міста. За сприяння органів СОН забезпечено участь міста Одеси в акції «Час Землі», направленої на об'єднання дій в боротьбі проти зміни клімату, шляхом добровільного припинення споживання електроенергії жителями, організаціями і підприємствами міста на 1 годину.

За участю органів СОН забезпечено проведення заходів з нагоди знаменних дат – святкування дня народження Т.Г. Шевченко, 65-ліття з дня звільнення Одеси від німецько-фашистських загарбників, Дня захисту дітей, Дня молоді та ін.

При активній участі комітетів СОН мікрорайонів „Чубайвка”, „Шкільний”, „Шевченко-3”, „Південний А, Б” проведено святкування Європейського Дня сусідства, суть якого – в дружньому спілкуванні жителів дворів, кварталів і мікрорайонів. Під час проведення свята були влаштовані дружні гуляння з концертами художньої самодіяльності, різними конкурсами.

Витрати міського бюджету на організацію і проведення цих заходів склали 22 000 грн.

Протягом всього року Управлінням спільно з органами СОН організовувалася і координувалася діяльність жителів приватного сектора в будівництві і ремонті тротуарів, комунальних мереж за рахунок власних, залучених коштів і коштів, передбачених на реалізацію Програми. Організовувалися і проводилися роботи по благоустрою території діяльності органів СОН.

Як наголошується в ухваленому міськвиконкомом рішенні, завдяки реалізації заходів Програми, розвиток органів СОН в Одесі має стійку тенденцію до зростання участі громадськості у формуванні і реалізації державної і місцевої політики, у сфері локальної демократії, вирішенні завдань соціально-економічного і культурного розвитку міста, і в першу чергу, більш повного задоволення потреб і інтересів жителів шляхом об'єднання зусиль міськради та її органів з органами СОН.

На засіданні міськвиконкому було запрошено близько 20 керівників органів СОН, з яких виступили В.В. Томашевський, Т.М. Музика, І.П. Ергієв, Н.Д. Пандас, Г.Г. Бощенко та інші, які у цілому позитивно оцінили виконання Програми і роботу Управління по координації цього процесу.

Голова органу СОН «Жеваховський» А.Л. Сидоренко у своєму виступі, відзначаючи ряд позитивних зрушень у місті у сфері самоорганізації, висловив думку, що Управління не повною мірою справляється зі своїми завданнями і не завжди діє демократичними методами. Він повторив свою пропозицію, яка вже не раз висловлював на форумах, про ліквідацію Управління як органу в структурі міськвиконкому. Проте ця пропозиція не знайшла підтримки у більшості присутніх голів органів СОН і членів міськвиконкому.

Як відмічалось у матеріалах, наданих Управлінням на розгляд міськвиконкому, завдяки реалізації заходів Програми з розвитком органів самооргані-

зації в м. Одесі має стійку тенденцію зростання участі громадськості у формуванні та реалізації державної і місцевої політики, у сфері локальної демократії, вирішенні завдань соціально-економічного і культурного розвитку міста, і в першу чергу, більш повного задоволення потреб та інтересів жителів шляхом об'єднання зусиль міськради та її органів з органами СОН та громадськими організаціями.

За підсумками розгляду, виконком прийняв рішення від 11.01.2010 № 1 «Про хід виконання у 2009 році Програми розвитку органів самоорганізації населення в м. Одесі на 2008-2011 роки» такого змісту: «Відповідно до ст. 34, 52, 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та рішення виконавчого комітету Одеської міської ради від 25.12.2009 № 1310 «Про орієнтовний план роботи виконавчого комітету Одеської міської ради на перший квартал 2010 року», з метою контролю за реалізацією заходів «Програми розвитку органів самоорганізації населення в м. Одесі на 2008-2011 роки», затвердженої рішеннями Одеської міської ради від 21.12.2007 № 2088-V та від 09.04.2009 № 4112-V, виконавчий комітет Одеської міської ради вирішив взяти до відома інформацію про хід виконання Програми розвитку органів самоорганізації населення в м. Одесі на 2008-2011 роки.».

5.2. Публічне висвітлення інформації про хід виконання Програми

5.2.1. Аналіз міської преси

В рамках **II-III кварталів 2009 року** вийшло **7** публікацій в офіційному виданні Одеської міської ради – газеті «Одеський вісник», присвячених реалізації Програми та діяльності органів СОН в рамках цієї Програми. Зокрема:

У випуску **№ 59-60** від **18.04.2009** було розміщено статтю «*Бессменный председатель*», в рамках якої було поздоровлено керівника органу СОН «Шкільний» Пандас Нелі Дмитрівну з 80-річним ювілеєм і врученням нагороди міського голови.

У випуску **№ 88** від **28.05.2009** було розміщено статтю «*Одесситы отметили Европейский день соседства*», яка присвячена урочистому святкуванню Дня сусідства в коремих мікрорайонах міста.

У випуску **№ 92** від **04.06.2009** було опубліковано статтю «*Победители награждены*», яка присвячена проведенню конкурсу соціальних проєктів громадських організацій і органів самоорганізації населення в рамках виконання міської «Програми вирішення пріоритетних соціальних проблем із застосуванням механізму соціального замовлення», за результатами якого переможцями визнано, зокрема, 3 соціальних проєкти органів СОН.

У випуску **№ 130-131** від **01.08.2009** було розміщено статтю «*Подяка за труд к юбилею*», в якій відбулося нагородження двох голів органів СОН, - І.П. Єрґєєва та С.М. Кирилової, почесним знаком Одеського міського голови «Подяка», які внесли вагомий внесок в розвиток процесу місцевого самоврядування і демократії.

У випуску № 142 від 20.08.2009 було розміщено статтю «*Пестрая палитра посёлка Шевченко*», яка присвячена переможцю «Програми вирішення пріоритетних соціальних проблем із застосуванням механізму соціального замовлення», органу СОН «Шевченко-3».

У випуску № 161 від 22.09.2009 було розміщено статтю «*Содействовать развитию местного самоуправления*», в якій було зазначено, що відбудеться П'ята конференція органів самоорганізації населення м. Одеса.

У випуску № 163-164 від 26.09.2009 було розміщено статтю «*Десять лет на благо одесситов*», в якій було зазначено, що пройшла П'ята конференція органів самоорганізації населення міста, спрямована на зміцнення співпраці органів місцевого самоврядування і органів СОН у вирішенні міських проблем.

5.2.2. Аналіз публікацій у мережі Інтернет

Аналіз висвітлення діяльності органів самоорганізації на офіційному сайті Одеської міської ради свідчить про те, що можливості мережі-Інтернет щодо популяризації цього руху використовувалися не в повній мірі.

Робота органів самоорганізації населення лише декілька разів опинялась в центрі уваги сайту Одеської міської ради. Загалом за II-III квартал 2009 року на сайті було розміщено **три** публікації.

Так, в публікації від 15.04.2009 було розміщено статтю «*Мэр Одессы отменил почётной наградой труд руководителя СОНа «Школьный»*», яка присвячена нагородженню керівника СОНа «Шкільний» з нагоди її 80-ліття.

В публікації від 22.08.2009 було розміщено статтю «*В Одессе презентован проект совершенствования правового обеспечения деятельности органов самоуправления*», в якій було зазначено, що презентован проект змін в Законі «Про органи самоорганізації населення».

В публікації від 22.09.2009 було розміщено статтю «*В одесской мэрии пройдёт пятая конференция органов самоуправления населения*» в якій зазначено, що відбудеться П'ята конференція органів самоорганізації населення на тему «Зміцнення співпраці органів місцевого самоврядування і органів самоорганізації населення в рішенні міських проблем».

Проте, незважаючи на характерне недоопрацювання – як з боку виконавчих органів Одеської міської ради, так і з боку органів СОН, публікації, які були розміщені, можна характеризувати як поглиблений, систематизований матеріал.

Отже, враховуючи вищезазначене, можна відмітити значну роль сайту, як висвітлювача активної ролі органів СОН та окремих активістів цього руху в місті Одесі.

5.2.3. Аналіз публікацій у газеті «Сусідський вісник»

В рамках звітнього періоду (II-III квартал 2009 року) вийшло 4 публікації у регіональній газеті «Сусідський вісник», присвячених реалізації Програми і діяльності ОМГО «Лицем до лица» щодо моніторингу її виконання. Одночасно з випуском газет на сайті www.samoorg.com.ua були розміщені електронні версії випущених номерів газет.

В № 5-6 (58-59) 2009 р. у рубриці «Рішення» була розміщена стаття *«СОНи і соціально-економічний розвиток Одеси»*. Дана публікація була присвячена затвердженню оновленого варіанту міської «Програми розвитку органів самоорганізації населення в місті Одесі» на сесії Одеської міської ради.

В № 7-8 (60-61) 2009 р. у рубриці «На порядку денному» була розміщена стаття *«Моніторинг в ім'я розвитку самоорганізації»*. У даній статті були підведені підсумки реалізації моніторингу виконання «Програми розвитку органів самоорганізації населення в місті Одесі на 2008-2011 роки» за участю активістів та членів органів самоорганізації населення.

В № 9-10 (62-63) 2009 р. у рубриці: «Разом з владою» була розміщена стаття *«П'ять років наполегливої співпраці»* присвячена ювілейній міській конференції, яка проходила в великому сесійному залі Одеської міської ради за участю представників влади та всіх органів самоорганізації населення.

Одночасно в цьому номері «Сусідський вісник» було розміщено Резолюцію П'ятої міської конференції, в якій одним із пріоритетних напрямків визначено взаємодію між мською радою та її виконавчих підрозділів з органами СОН.

6. СТАН ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ПРОГРАМИ НА ПЕРШОМУ ТА ДРУГОМУ ЕТАПАХ МОНІТОРИНГУ: ОЦІНКА ГРОМАДСЬКОСТІ

6.1. Стислий опис інструментарію пілотного соціологічного дослідження

Вхідне і вихідне опитування громадської думки щодо оцінки стану виконання органами місцевого самоврядування міста Одеси «Програми розвитку органів самоорганізації населення в місті Одесі на 2008-2011 роки» (далі – Програми) проводиться на початку і в кінці виконання проекту з моніторингу Програми. Такий підхід дозволяє оцінити за допомогою соціологічних методів динаміку зміни громадської думки щодо ходу виконання Програми у цілому та за її основними складовими, а також виявити основні організаційні та інші проблеми, які перешкоджають ефективному виконанню Програми.

Для забезпечення найбільшої репрезентативності думки опитуваних представників громадськості, виконавці проекту зверталися до найбільш інформованих представників громадськості, які не тільки самі в силу своєї активності та значного життєвого досвіду є добре обізнаними стосовно процесів, що відбуваються в місті, у суспільстві, але й акумулюють думки і настрої значної кількості мешканців, які живуть поруч і часто звертаються до них, своїх громадських лідерів по консультацію і допомогу. Тому було прийнято рішення не залучати до опитувань пересічних мешканців міста, більшість з яких, крім критичних висловлювань на адресу влади як такої, мають вельми приблизне уявлення стосовно сучасного стану громадської діяльності в місті, розвитку руху самоорганізації та участі громадян в управлінні місцевими справами.

Через це у якості респондентів для вхідного опитування на початковій стадії виконання проекту були обрані активісти органів СОН, переважно голови і заступники голів, які за даними попередніх досліджень та накопиченого організаторами дослідження досвіду, є найбільш авторитетними виразниками громадської думки.

На час проведення опитування в місті Одесі фактично діяло 48 органів СОН будинкового, квартального, мікрорайонного та селищного (в місті) рівнів, які перебувають на різних стадіях легалізації. Територія, яку охоплювали своєю діяльністю вказані органи СОН, складала приблизно половину від заселеної території міста, а чисельність населення відповідно – близько 500 тисяч жителів, що також наближується до половини загальної кількості жителів міста.

Опитування думки громадських експертів стосовно діяльності органів місцевого самоврядування по виконанню Програми було проведено методом **пілотажного соціологічного дослідження** шляхом анкетного опитування вказаної категорії представників громадськості. Загальна кількість осіб, які мали бути опитані під час вхідного та вихідного опитування складала по 200 осіб.

Метою дослідження було отримання оцінки громадськістю ходу виконання Програми, зокрема ефективності діяльності органів місцевого самоврядування та інших виконавців Програми при вирішенні її пріоритетних завдань.

Об'єктом дослідження стала діяльність органів місцевого самоврядування міста Одеси по виконанню завдань Програми.

Предметом дослідження були такі аспекти діяльності органів місцевого самоврядування, пов'язані із виконанням Програми, як:

- налагодження реального співробітництва з органами СОН як з партнерами у реалізації пріоритетних завдань Програми;
- забезпечення нормальних умов для діяльності органів СОН у місті для успішної реалізації ними своїх повноважень, а також створення умов для стимулювання співпраці комерційних структур з органами СОН;
- прозорість та відкритість діяльності органів місцевого самоврядування, що дає можливість громадськості, зокрема органам СОН здійснювати громадський контроль за цією діяльністю;
- створення у місті системи професійного навчання та підвищення кваліфікації лідерів та активістів органів СОН та фахівців відповідних служб міської ради, які працюють у сфері самоорганізації населення;
- делегування міською радою органам СОН частини власних повноважень, фінансів і майна з використанням наявного у місті механізму делегування;
- створення органами СОН за допомогою органів місцевого самоврядування належної інформаційної бази про територію їхньої діяльності, забезпечення органів СОН технічними можливості для інформаційних контактів з жителями та ін.

Організація підготовки і проведення дослідження передбачала наступні заходи:

- розробка концепції та інструментарію дослідження (анкета, план, пам'ятки);
- проведення навчання анкетерів;
- організація анкетного опитування респондентів за місцем їхньої діяльності;
- обробка та узагальнення отриманих даних;
- підготовка аналітичного звіту за результатами вхідного опитування.

Враховуючи, що переважна більшість населення міста Одеси і відповідно респондентів цього дослідження розмовляють російською мовою, яка для більшості з них є рідною, анкета і супровідні матеріали були підготовлені російською мовою.

Анкета містила 18 питань, з яких 15 стосуються предмету дослідження, а три присвячені отриманню даних про самих респондентів та громадські структури, які вони представляють. Серед предметних питань більшість була закритими.

6.2. Аналітичний звіт по результатах проведення вхідного та вихідного досліджень

В результаті обробки **вхідного опитування** громадських експертів стосовно виконання Програми у **2008 році та у I кварталі 2009 року**, зробленого на початковій стадії виконання проекту, та даних **вихідного опитування** громадських експертів, які оцінили хід виконання у **II - III кварталах 2009 року** Програми органами Одеської міської ради у співпраці з органами СОН та громадськими організаціями, можна зробити наступні висновки.

Таблиця 2.

Ступень задоволеності співробітництвом органу СОН з міськрадою та її виконавчими органами

Об'єкт співробітництва органу СОН	Повністю задоволений (задоволена)		Задоволений (задоволена) значною мірою		Задоволений (задоволена) частково		Співробітництво дуже слабе		Співробітництво практично немає		Σ	
	I ¹	II ²	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II
1. Одеська міська рада та депутатський корпус	29,2	37,7	18,5	13,1	29,2	19,3	23,1	28,1	0	1,7	3,54	3,36
2. Виконком міської ради	13,8	21,1	40,0	26,3	16,9	19,3	29,3	28,9	0	4,3	3,38	3,31
3. Управління з питань взаємодії з органами СОН	38,5	40,3	12,3	2,7	15,4	12,2	33,8	36	0	8,7	3,56	3,36
4. Юридичне управління міськради	4,6	2,7	20,0	4,3	20,0	12,2	55,4	36,8	0	43,8	2,94	1,86
5. Департамент фінансів міськради	4,6	0	30,8	13,1	15,4	16,7	49,2	26,3	0	44,7	2,91	2,0

¹ Тут і далі: в таблицях, під позначкою "I" наводяться данні вхідного опитування (про стан виконання Програми за 2008 рік та у I кварталі 2009 року).

² Тут і далі: в таблицях, під позначкою "II" наводяться данні вихідного опитування (про стан виконання Програми у II та III кварталах 2009 року).

6. Управління інформації міськради	20,0	0,8	27,7	7,9	16,9	26,3	35,4	34,2	0	30,7	3,32	2,76
7. Управління житлово-комунального господарства та паливно-енергетичного комплексу міськради	1,6	12,2	21,5	8,7	20,0	33,4	56,9	33,4	0	12,2	2,68	2,74
8. Районна адміністрація, на території якої діє орган СОН	27,7	54,3	44,6	12,2	20,0	21,9	7,7	12,2	0	0,8	3,92	4,11

Як видно із порівняльної таблиці 2 щодо оцінки степеню задоволеності експертів співробітництвом їхніх органів СОН з міськрадою та його виконавчими органами, в більшості випадків оцінка цього співробітництва в II-III кварталах 2009 року переважно **знизилася**, про що свідчать **інтегральні оцінки** експертів.

Так, по результатах експертного опитування, рівень співробітництва органів СОН з Одеською міськрадою та його депутатським корпусом **знизився** з середньої оцінки **3,54 до 3,36** (за п'ятибальною шкалою).

Незначно зменшилася інтегральна оцінка співробітництва органів СОН з виконкомом міської ради: **с 3,38 до 3,31**.

Незважаючи на всі зусилля по укріпленню ступеню довіри між Управлінням з питань взаємодії з органами СОН та самими органами СОН, експерти відмітили зниження степеню задоволеності співробітництвом органів СОН з Управлінням з **3,56 до 3,36**.

Найгірші показники задоволеності експертів співробітництвом органів СОН виявилися із юридичним управлінням Одеської міськради. Інтегральна оцінка цього співробітництва **знизилася з 2,94 до 1,86 балів** – сама низька із всіх інтегральних оцінок.

Приблизно такі самі показники задоволеності відносинами органів СОН з департаментом фінансів міськради - ступінь задоволеності у відношеннях з ним у органів СОН **знизилася з 2,91 до 2,00 балів**.

Управління інформації міськради також втратило значну частину свого рейтингу в очах керівників органів СОН за період між вхідним та вихідним дослідженням: його інтегральна оцінка **знизилась з 3,32 до 2,76 балів**.

На фоні наведених знижень ступеню задоволеності співробітництвом з рядом підрозділів та служб міськради обнадійливим виглядає незначний ріст експертних оцінок співробітництва органів СОН з Управлінням житлово-комунального господарства та паливно-енергетичного комплексу міськради: з **2,68 до 2,74**.

Проте, найбільший прогрес, за оцінками експертів, спостерігається у відносинах між органами СОН та районними адміністраціями: інтегральна оцінка ступеню задоволеності співробітництвом з ними зросла з **3,92 до 4,11**.

Таблиця 3

Ступінь задоволеності органів СОН співробітництвом з міськрадою та його органами щодо вирішення задач, пов'язаних із діяльністю органів СОН

Напрямки співробітництва	З міськрадою та її органами			З відповідною райадміністрацією		
	I	II	Рівень задоволеності співпрацею	I	II	Рівень задоволеності співпрацею
1. Сприяння проведенню реєстрації створених та фактично працюючих органів СОН для отримання ними статусу юридичної особи та права вступати в договірні відносини з іншими організаціями та підприємствами	16,9	48,1	Повністю	30,8	55,3	Повністю
	49,3	22,8	Частково	30,8	26,3	Частково
	33,8	28,1	Не вдається	38,4	18,4	Не вдається
2. Проведення регулярних зустрічей керівників та активістів органів СОН з керівництвом відповідних органів та підрозділів міськради, райадміністрацій, а також участь в апаратних нарадах	16,9	42,1	Повністю	18,5	38,5	Повністю
	61,6	24,5	Частково	63,0	28,1	Частково
	21,5	33,4	Не вдається	18,5	33,4	Не вдається
3. Спільне проведення різних акцій та пуб-	18,5	28,1	Повністю	30,8	29,8	Повністю

лічних заходів на території органу СОН, спільна участь в семінарах-тренінгах та інших формах підвищення кваліфікації	41,5	26,3	Частково	40,0	19,4	Частково
	40,0	45,6	Не вдається	29,2	50,8	Не вдається

Підсумки опитування громадських експертів (таблиця 3) показують, що в сфері сприяння проведенню реєстрації створених та фактично працюючих органів СОН для отримання ними статусу юридичної особи та права вступати у договірні відносини з іншими організаціями та підприємствами **48,1%** експертів в процесі вихідного опитування по підсумках II-III кварталів 2009 року відмітили повне задоволення співпрацею із міськрадою та її управліннями, що майже **в три рази більше**, ніж це мало місце на етапі вхідного опитування по підсумках IV кварталу 2008 року – I кварталу 2009 року. При цьому більш ніж в два рази (з **49,3%** до **22,8%**) скоротилося число тих експертів, хто лише частково задоволений цією співпрацею, а також знизилося з **33,8%** до **28,1%** число тих, кому не вдається вирішувати вказані питання у співробітництві з міськрадою та її управліннями.

В цій же сфері співробітництво органів СОН з райадміністраціями виглядає на цей момент, за оцінками експертів, ще більш привабливим. Оскільки за період, що досліджується, число експертів, яким вдається повністю вирішувати у співробітництві із відповідною райадміністрацією питання, пов'язані із діяльністю органів СОН, зросло майже в два рази і склало **55,3%**. При цьому знизилося (с **30,8%** до **26,3%**) число тих експертів, яким лише частково вдається вирішувати питання, а також значно, більш ніж в два рази (з **38,4%** до **18,4%**) знизилося число тих, кому з райадміністраціями не вдається вирішувати питання реєстрації органів СОН.

Динаміка змін думок експертів відносно проведення регулярних зустрічей керівників та активістів органів СОН з керівництвом відповідних органів та підрозділів міськради, райадміністрацій та особливо участь в апаратних нарадах за звітний період виглядає наступним чином.

Майже в два з половиною рази (с **16,9%** до **42,1%**) зросла чисельність тих експертів, кому повністю вдається вирішувати питання співробітництва з **міськрадою** та її управліннями. Також більш ніж в два рази скоротилася чисельність тих, хто лише частково задоволений цим співробітництвом (з **61,6%** до **24,5%**). Хоча, при цьому спостерігається зростання чисельності тих експертів, кому не вдається вирішувати питання подібної взаємодії (з **21,5%** до **31,4%**).

Що ж стосується взаємодії в сфері проведення зустрічей керівників та активістів органів СОН з керівництвом відповідних органів та підрозділів **райадміністрацій**, то тут картина виглядає дуже суперечливою. Так, якщо за досліджуваний період значно (з **18,5%** до **38,5%**) зросло число тих експертів, хто вважає це співробітництво таким, що повністю відбулося, проте різко, більше

ніж в два рази (з **63,0%** до **28,1%**) скоротилося число тих, хто лише частково ним задоволений. До того ж, майже в два рази (з **18,5%** до **33,4%**) зросла чисельність тих експертів, хто не задоволений таким співробітництвом.

В сфері спільного проведення різних акцій та публічних заходів на території органу СОН, спільної участі в семінарах-тренінгах та інших формах підвищення кваліфікації, співробітництвом з міськрадою та її органами задоволені лише **28,1%** експертів, що, все ж, значно перевищує рівень, отриманий в процесі вхідного опитування (**18,5%**).

При цьому значно зменшилася кількість експертів, хто частково задоволений співробітництвом з міськрадою та її управліннями (з **41,5%** до **26,3%**), та дещо збільшилося число експертів (з **40,0%** до **45,6%**), кому не вдається налагодити таку співпрацю.

Взаємовідносини з райадміністраціями в цій сфері діяльності для багатьох експертів, що представляють органи СОН, теж залишають бажати кращого. Про це свідчить зниження і без того не дуже високих оцінок експертів, які повністю задоволені співробітництвом (**29,8%**), що виявилось трохи нижче, ніж при вхідному опитуванні (**30,8%**).

Суттєво зменшилося і число тих, хто лише частково задоволений співробітництвом на районному рівні (з **40,0%** до **19,4%**) та значно зросло число експертів, кому не вдається вирішувати питання про взаємодію з районною адміністрацією (з **29,2%** до **50,8%**).

Таблиця 4

**Вирішення питань забезпечення діяльності органів СОН
необхідними фінансами та майном**

I	Варіанти відповідей	II
10,8	Повністю	26,3
58,6	Частково	35,1
30,7	Не вирішуються	38,6

Із таблиці 4 видно, що повністю вирішуються питання забезпечення діяльності органів СОН фінансами та майном у **26,3%** опитаних, що майже в два з половиною рази перевищує данні вхідного опитування (**10,8%**). При цьому суттєво (з **58,6%** до **35,1%**) знизилася число тих експертів, хто вважає, що фінансові та організаційні питання вирішуються лише частково. А у **38,6%** експертів вони взагалі не вирішуються (в процесі вхідного контролю такої позиції притримувалися **30,7%** експертів).

Таблиця 5

**Участь органів СОН у громадському контролі
за ходом виконання Програми**

I	Варіанти відповідей	II
55,4	Так, це мало місце	31,6
44,6	Ні, цього не було	68,4

В процесі вихідного дослідження свою участь у громадському контролі за ходом виконання Програми підтвердили **31,6%** опитаних (таблиця 5), що суттєво нижче, ніж в процесі вхідного дослідження. При цьому відповідно збільшилося число тих, хто не брав участі у громадському контролі – з **44,6%** до **68,4%**.

Таблиця 6

**Наявність системи роботи з лідерами органів СОН та службовцями органів
місцевого самоврядування щодо підвищення їх професійного рівня**

I	Варіанти відповідей	II
26,2	Така система розроблена та успішно діє	4,4
46,2	Системи немає, мають місце поодинокі випадки	58,8
27,6	Це питання взагалі не вирішено	36,8

Отримані данні (таблиця 6) свідчать, що за досліджуваний період відбулися серйозні зміни в оцінці громадськими експертами системи професійного удосконалення керівників та активістів органів СОН, а також службовців органів місцевого самоврядування, які працюють з цими органами.

Так, вихідне дослідження показало, що лише **4,4%** експертів вважає, що така система розроблена та успішно діє. Це більш ніж **в п'ять разів** менше результатів попереднього (вхідного) опитування (**26,2%**). Число ж тих, хто вважає, що системи немає, а мають місце поодинокі випадки, зросло з **46,2%** до **58,8%**. А **36,8%** експертів вважають, що це питання взагалі не вирішено (при вхідному дослідженні такої точки зору притримувалися **27,6%** опитаних).

Таблиця 7

**Наявність та дієвість в м. Одесі системи стимулювання міськрадою
комерційних та некомерційних структур, що допомагають органам СОН
у вирішенні конкретних завдань розвитку міста, району, мікрорайону**

I	Варіанти відповідей	II
1,5	Така система розроблена та діє	38,9
15,4	Система розроблена, але не діє	43,3
83,1	Це питання досі не вирішено	17,8

За даними вихідного опитування (таблиця 7), **38,9%** експертів вважають, що така система розроблена та діє в місті. Число таких «позитивістів» значно зросло (з **1,5%** на початковому етапі). **43,3%** опитаних або майже в три рази більше, ніж це мало місце на етапі вхідного опитування, вважають, що така система в Одесі розроблена, але не діє. Нарешті, **17,8%** вважають, що це питання досі в місті не вирішено.

Таблиця 8.

Стан делегування повноважень міської ради, фінансів та майна органам СОН

I	Варіанти відповідей	II
1,5	Так, повноваження, фінанси та майно делеговані	15,2
98,5	Ні, не делеговані	84,8

Враховуючи, що в місті досі не опробовано механізм делегування Одеською міською радою органам СОН частин власних повноважень, фінансів та майна, відповіді експертів з цього приводу можна розглядати, скоріше, як рівень їхньої поінформованості щодо питань делегування. Виходячи із даних двох опитувань (таблиця 8), можна зробити висновок про те, що основна частина опитаних, слабо знає про реальний стан справ в цій сфері. Очевидно, що у вихідному опитуванні окремі із громадських експертів видавали бажане за дійсне, звідки й виникла «динаміка зросту».

Таблиця 9

Стан наявності в органах СОН інформаційної бази даних про територію їхньої діяльності, включаючи інформацію про демографічний склад населення, характеристики житлових будинків, підприємств, установ, організацій

I	Варіанти відповідей	II
35,4	Така інформаційна база створена у повному об'ємі	84,2
56,9	Створені окремі фрагменти інформаційної бази	15,8
7,7	Такої інформаційної бази ще немає	0

Таблиця 9 ілюструє різницю між результатами вхідного та вихідного досліджень. Про те, що інформаційна база створена в повному обсязі, у другому випадку стверджує переважна більшість експертів (**84,2%**). Про створення окремих фрагментів цієї інформаційної бази, стверджують решта **15,8%** опитаних. Однак жоден із опитаних в процесі вихідного дослідження не вважає, що такої інформаційної бази ще немає. Наведені дані свідчать про те, що за період моніторингу Програми органам СОН переважно вдалося створити інформаційну базу даних про свої території діяльності.

Таблиця 10

Наявність в структурі органу СОН активіста, який відповідає за підготовку матеріалів в ЗМІ про роботу органу СОН та про інші важливі події на території його діяльності

I	Варіанти відповідей	II
38,5	Такий активіст є та активно працює	32,5
20,0	Такий активіст є, але діє не дуже активно	38,6
41,5	Такого активісту поки що немає	28,9

За даними таблиці 10 можна зробити висновок про те, що суттєвих змін щодо визначення в структурі кожного органу СОН активіста, який мав би відповідати за підготовку інформаційних матеріалів для газети «Соседский вестник» та інших ЗМІ, не відбулося. Це питання поки не вирішено в повному обсязі. Як результат, більшість органів СОН не мають налагоджених каналів поширення інформації про власну діяльність на загальноміському рівні.

Таблиця 11

Наявність у розпорядженні органу СОН необхідних технічних засобів для інформування жителів та отримання від них зворотного зв'язку (копіювальної техніки, дошок оголошень, місць для зустрічей з людьми тощо)

I	Варіанти відповідей	II
72,3	Такі технічні засоби є	85,1
27,7	Такі технічні засоби відсутні	14,9

Із таблиці 11 видно, що за період між вхідним та вихідним опитуваннями ступень технічної оснащеності органів СОН суттєво зросла. Про це свідчать стверджувальні відповіді **85,1%** опитаних по результатах вихідного опитування (проти **72,3%** опитаних, які відповіли стверджувально у вхідному дослідженні). Таким чином, кількість негативних відповідей зменшилася за досліджуваний період майже в 2 рази (з **27,7%** до **14,9%**).

Одним із питань, що дозволяє найбільш повно розкрити конструктивний потенціал представників органів СОН та їхню готовність до удосконалення системи, було питання про те, **яких необхідно вжити заходів** для того, щоб співробітництво органів СОН з міськрадою та її органами (перш за все, з Управлінням з питань взаємодії з органами самоорганізації населення та районними адміністраціями) було найбільш ефективним. На це питання була отримана достатньо широка гамма відповідей¹:

¹ Наведені всі варіанти відповідей, які були отримані на відповідне відкрите запитання, яке містилося в анкеті в рамках проведення підсумкового опитування.

- налагодити взаєморозуміння;
- налагодити взаєморозуміння та підтримку Управлінням роботи органів СОН;
- включити до складу діючої комісії по забезпеченню реалізації житлових прав громадян, які мешкають у гуртожитках, голів органів СОН;
- Управлінню проводити спільні збори з органами СОН по вирішенню їх-ніх проблем;
- надавати комітету не тільки обов'язки, а й певні права для наведення порядку в мікрорайоні;
- створити депутатську комісію для вирішення питань органів СОН, убрати Управління;
- поміняти зміст роботи Управління, представники якого мають працювати в районі, а не в кабінеті;
- прибрати Управління, оскільки воно не виправдовує своє існування, а тільки заважає;
- потрібні нові закони;
- Управління не повинно управляти СОНами;
- реорганізація Управління – треба допомагати, а не управляти людьми, які обрані жителями;
- реорганізація ЖКГ;
- збільшити кількість районів для зручності жителів;
- збільшити кількість телефонів у всіх структурах влади для контакту з жителями;
- необхідна бюджетна підтримка;
- Управління скоротити, райадміністраціям визначити особливий формат зустрічей з керівниками органів СОН;
- райадміністрації зобов'язані надавати допомогу в соціальних питаннях;
- необхідно Управленню позбутися від функцій управління та перейти до взаємодії;
- проведення навчальних тренінгів по підвищенню кваліфікації, систематичні постійно діючі круглі столи по обміну інформацією органів СОН;
- необхідно посилення депутатського контролю за ходом виконання Програми;
- необхідне забезпечити синтез «чиновник – громадський діяч», та треба поміняти смисл – не «управляти», а «взаємодіяти»;
- безпосередні зустрічі з керівництвом міста (з мером, його заступниками тощо);
- питаннями взаємодії мають опікуватися компетентні фахівці, а не такі «профани», які наразі працюють в Управлінні;

- вважаю, що орган СОН – самостійна організація, юридична особа, яка за своїм статутом може працювати зі всіма структурами без такої «надбудови», як Управління; а з райадміністрацією завжди було взаєморозуміння та конструктивний підхід до вирішення всіх питань та задач;

- функції Управління мають бути обмежені тільки взаємодією, проте величезний штат цього управління спотворює принципи існування органів СОН та намагається виправдати своє існування надзором за ними та їх керівництвом. Зокрема, йдеться про заборону з їхнього боку на заповнення цього опитувального листа та контакти з паном Орловським О.С.;

- ліквідувати Управління, яке вносить безлад в роботу СОНів, а функції взаємодії з державними органами покласти на створену Асоціацію СОНів;

- для того, щоб взаємодія СОНів з Одеською міською радою та районними адміністраціями була найбільш ефективною, ввести регулярні наради на пряму міського голови та СОНів, а також голів адміністрацій; Управління по СОНам – абсолютно зайва структура;

- Управління внесло в нашу роботу нервозність та інтриги. Справ, за які їм можна сказати «Спасибі» – немає!;

- треба ліквідувати структуру Управління, зекономити бюджетні кошти, які на нього витрачаються, тим більше, що зараз криза;

- треба скоротити невиправдане розширення бюрократичного апарату в особі Управління з питань взаємодії з органами СОН. Зв'язок із міською та районними адміністраціями має бути прямим, без проміжних управлінь;

- виключити із взаємодії з міською та районними адміністраціями Управління, повернути прямий контакт з відділами в районних та міській адміністраціях, а звільнені фінанси передати в СОНи для їхнього розвитку;

- більше уваги приділяти депутатському корпусу. Наймати на роботу чесних чиновників. Відповідально ставитися к прохань та побажань жителів;

- перш за все, Управління з питань взаємодії з органами СОН не повинно бачити в нас своїх підлеглих, а виступати тільки в ролі помічника;

- посилити комісію по контролю за виконанням діяльності Управління. Жорсткий підбір кадрів на місця управлінців в Управлінні. Розформувати Управління!;

- підвищити компетентність співробітників Управління по взаємодії з органами СОН;

- знайти взаєморозуміння, проводити спільні наради, зустрічі, як мінімум один раз на місяць, щомісячно обговорювати проблеми. Враховувати, що комітети СОН є зв'язуючим елементом між жителями міста та міською владою;

- просимо Управління з питань взаємодії з органами СОН проводити з головами СОНів наради по обміну досвідом роботи органів СОН, а також регулярно проводити зустрічі із службами міської ради та районної адміністрації. Управлінню необхідно спланувати тематику проведення зустрічей з керівни-

ками служб міської ради. Поновити через Управління (його бухгалтерію) оплату комунальних послуг.

Наведені коментарі учасників опитування свідчать про те, що рівень взаємодії між Управлінням та органами СОН знаходиться на недостатньому рівні. Відповіді дозволяють зробити висновок, що в діяльності Управління спостерігається перекис в бік здійснення управлінських функцій замість функцій координуючого та організуючого характеру.

Таблиця 12

Юридичний статус органу СОН

I	Варіанти відповідей	II
66,2	Орган СОН зареєстрований та отримав статус юридичної особи	92,9
23,1	Орган СОН легалізовано шляхом повідомлення	2,7
10,7	Орган СОН знаходиться на стадії легалізації	4,4

За період реалізації проекту та проведення двох опитувань, частина органів СОН природнім шляхом змінила свій статус. Як видно із даних таблиці 12, більшість респондентів були членами органів СОН, які успішно пройшли всі етапи свого створення та зареєструвалися у встановленому законом порядку (92,9%). При цьому серед опитаних виявилися представники органів СОН, які легалізовані методом повідомлення (2,7%).

Нижче наведені відповіді на питання, що характеризують респондентів, які брали участь у опитуваннях.

Таблиця 13

Посада в органі СОН

I	Варіанти відповідей	II
24,6	Голова органу СОН	12,3
29,2	Заступник голови, секретар органу СОН	7,9
46,2	Член органу СОН	79,8

Аналіз даних таблиці 13 щодо визначення суспільного статусу респондентів очевидно, що у вихідному опитуванні взяло участь більше рядових членів органів СОН замість представників керівного складу органів СОН, які переважали при першому дослідженні.

Таблиця 14

Стаж роботи в органі СОН

I	Варіанти відповідей	II
6,2	До одного року	8,8
20,0	До трьох років	8,8
21,5	Більше трьох років	38,6
52,3	Більше п'яти років	43,8

Аналіз стажу роботи громадських експертів в органах СОН (таблиця 14) свідчить, що більшість осіб, які входять до складу органів СОН, мають достатньо великий досвід практичної роботи.

Таблиця 15

Вік респондентів

I	Варіанти відповідей	II
0	18-25	2,7
4,6	26-35	6,2
9,2	36-45	12,2
27,7	46-55	25,5
26,2	56-60	22,8
20	61-70	20,1
12,3	71-80	6,2
0	старше 80 лет	4,3

Аналіз вікової структури опитаних громадських експертів (таблиця 15) свідчить про те, що як в першому, так і у другому дослідженні вона добре збалансована, в неї представлені представники всіх вікових груп.

6.3. Експертна оцінка стану виконання Програми

Крім звітної-статистичного аналізу ходу виконання Програми, зробленого на основі звітів відповідних підрозділів Одеської міської ради – виконавців заходів Програми, у процесі моніторингу були застосовані експертні методи оцінки ходу виконання Програми з використанням фокус-групових дискусій. Дискусії проводилися щоквартально в межах терміну дослідження.

Метою експертного дослідження було з'ясувати думку експертів, у якості яких виступили найбільш досвідчені та інформовані керівники органів самоор-

ганізації населення, громадських організацій, фахівці органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, по кожному із завдань Програми, оцінити ступінь їх виконання, встановити причини невиконання або неналежного виконання окремих завдань, та сформулювати завдання, які необхідно вирішити для підвищення ефективності реалізації Програми.

У фокус-групових дискусіях взяли участь лідери провідних громадських організацій міста Одеси, органів самоорганізації населення, керівні та відповідальні працівники органів виконавчої влади та місцевого самоврядування.

Дискусія відбувалася у три стадії:

На першій стадії до відома учасників були доведені загальні правила проведення дискусії, що передбачають максимальну щирість і відвертість у висловлюваннях, необхідність дотримання чіткого порядку говорити по черзі, не перебиваючи інших. Усі були попереджені про обмеження часу виступу та ведення стенографічного аудіо запису. Однак при цьому забезпечується режим конфіденційності і прізвища учасників не будуть згадані у звіті.

На другій стадії, яка тривала близько двох годин, був організований обмін думками з питань тематики дискусії. У ході дискусії кожний учасник мав висловити свою думку щодо загальної оцінки ходу виконання Програми, її окремих завдань, назвати причини їх неналежного виконання та запропонувати шляхи вирішення виявлених проблем.

На третій стадії учасники фокус-групових дискусій письмово заповнили форми оцінки ходу виконання Програми, окремо оцінивши по кожному завданню діяльність органів місцевого самоврядування та громадських об'єднань. Після узагальнення усереднені оцінки зведені у таблицю (табл. 16).

У цій таблиці по кожному завданню, яке мало виконуватись одночасно владними та громадськими структурами, наведено три види експертної оцінки: загальна оцінка виконання у відповідному періоді цього завдання, оцінка виконання завдання органами влади, та оцінка виконання його громадськими об'єднаннями. Оцінки експертів наведені у відсотках по відношенню до повного виконання того чи іншого завдання.

Наприкінці таблиці у кожному періоді наведено сумарне співвідношення виконаних/невиконаних завдань, а також на основі узагальнення та усереднення оцінок по окремих завданнях визначені експертні оцінки по виконанню Програми у цілому (у відсотках). Причому окремо визначені оцінки виконання завдань Програми органами місцевого самоврядування та громадськими об'єднаннями.

Співставлення цих даних свідчить, що відсоток виконання завдань Програми, закріплених за громадськими об'єднаннями, істотно перевищує відсоток виконання завдань Програми відповідальними службами міської ради.

У таблиці 16 наведено також завдання з варіанту Програми, затвердженої Одеською міською радою у грудні 2007 року, які за ініціативою Управління з питань взаємодії з органами самоорганізації населення зазнали певних змін (див. сноску до табл. 16).

ЕКСПЕРТНІ ОЦІНКИ¹
ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ ОРГАНІВ
САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ У МІСТІ ОДЕСІ НА 2008-2011 РОКИ
у IV кварталі 2008 – III кварталі 2009 року

Завдання Програми	Термін виконання	Виконавець	2008	2009		
				I кв.	II кв.	III кв.
1. Завдання в області вдосконалення і розвитку в місті нормативно-методичної бази для діяльності органів СОН						
1.1. Підготувати і направити до Верховної Ради України обґрунтовані пропозиції щодо коригування чинного Закону України «Про органи самоорганізації населення», а також щодо внесення необхідних поправок до інших законів і нормативних актів, які зачіпають питання формування і організації діяльності органів СОН в Україні	IV квартал 2008 р. Протягом 2009 р.	Міськрада, Міська Асоціація самоорганізації населення, управління, юридичний департамент ОМР	Разом 100	100	100	100
			Влада 0	0	0	0
			Гром. 100	100	100	100
1.2. У випадку прийняття змін та доповнень до діючих законів чи нормативних актів у сфері	2008 р. Постійно	Управління, юридичний	30	0	0	0
			20	0	0	0

¹ 1. Двома лініями закреслені завдання Програми, ухвалені рішенням міської ради 21.12.2007 № 2088-V, які були виключені з цієї Програми рішенням Одеської міської ради від 09.04.2009 № 4112-V.

2. Підкреслені заходи, які додатково включені у Програму рішенням Одеської міської ради від 09.04.2009 № 4112-V.

3. Експертні оцінки (процент виконання завдання відповідальними виконавцями) виставлені громадськими експертами – керівниками органів СОН та представниками громадських організацій, які працюють з органами СОН, в ході фокус-групових дискусій, організованих ОМГО «Лицем до лица».

органів самоорганізації населення внести відповідні зміни до Положення про органи самоорганізації населення у місті Одесі		<u>департамент</u> <u>ОМР-ОМГО</u> <u>«Лицеем до</u> <u>лиция»</u>	30	0	0	0
1.3. Організувати перевидання збірки нормативно-методичних матеріалів по створенню, ресетрації і організації роботи органів СОН, доповнивши його нормативними актами локального регулювання, прийнятими міськрадою в 2004-2007 рр. після виходу першого видання збірки з друку. Забезпечити усі органи, що діють, і новостворювані в місті органи СОН необхідними нормативними і нормативно-методичними документами, бланками і типовими формами широкого застосування	І квартал 2008 р. і далі протягом року	Управління, ОМГО «Лицеем до лия»	50	0	0	0
			0	0		
			70	0		
2. Завдання з розвитку механізмів взаємодії органів СОН між собою, з органами місцевого самоврядування та іншими суб'єктами розвитку міста						
2.1. Розробити і впровадити в практику роботи міської ради та її органів систему заохочення участі комерційних і некомерційних структур, зокрема органів СОН, у вирішенні проблем територіальної громади	<u>Весь період виконання Програми Постійно</u>	Управління, постійна комісія з удосконалення структури управління містом спільно з міською Асоціацією самоорганізації	15	0	0	0
			0	0		
			15	0		

2.2. Продовжувати і розширювати практику участі органів СОН в конкурсах на отримання соціального замовлення, для чого провести цикл семінарів-тренінгів з представниками органів СОН, бажаючих брати участь в конкурсі	В період підготовки і подачі проєктів на конкурс	Управління, міська конкурсна комісія з соціального замовлення	100	100	100	100
			100	100		
			100	100		
2.3. Розробити типову функціональну структуру органів СОН мікрорайонного, селищного, квартального, домового рівнів, а також механізм розмежування повноважень між органами СОН різного рівня, що діють на одній території	І квартал 2008 р. Протягом 2009 р.	Управління, постійна комісія з удосконалення структури управління містом, ООІСТ, юридичний департамент ОМР	30	0	0	0
			0	0	0	0
			40	0	0	0
2.4. Сприяти проведенню державної реєстрації всіх знов створених органів СОН для отримання ними статусу юридичної особи і права вступати у договірні відносини з іншими партнерськими організаціями	Весь період виконання Програми Постійно	Управління, Одеський міський виконком спільно з міською Асоціацією самоорганізації	80	50	80	80
			50	30		
			50	30		
2.5. Проводити регулярні робочі зустрічі керівництва міськради, управлінь, райадміністрацій з керівниками і активістами органів СОН	Весь період виконання Програми Постійно	Управління, міська Асоціація самоорганізації	30	10	50	60
			20	20		
			20	0		

2.6. Проводити сумісні робочі наради і навчальні семінари-тренінги представників органів СОН, служб міськради та працівників райадміністрацій, відповідальних за взаємодію з органами СОН, а також зустрічі з депутатами Одеської міської ради	Весь період виконання Програми Постійно	Управління, відділ взаємодії з органами СОН департаменту з організації роботи міськради, міська Асоціація самоорганізації	50	30	20	20
			50	20		
			50	50		
2.7. Передбачити в роботі міськради, виконкому, райадміністрацій, в положеннях про підрозділи обов'язкову участь представників органів СОН у вирішенні питань, що знаходяться в сфері компетенції цих органів в комісіях щодо надання різноманітних видів допомоги незахищеним верствам населення м. Одеси	Ч.квартал 2008 р. Постійно	Постійна комісія з удосконалення структури управління містом, Управління, департамент праці та соц. політики ОМР, райадміністрації юридичне управління міськради, міська Асоціація самоорганізації	40	20	20	20
			20	20	20	20
			80	20	40	40
2.8. Вивчати практику роботи органів СОН і визначити доцільність делегування міськрадою частини власних повноважень, фінансів і майна	Весь період виконання Програми	Постійна комісія з удосконалення структури	50	20	0	0

органам СОН		ри управління містом, управління, юридичне управління міськради, міська Асоціація самоорганізації	40	20		
			70	20		
2.9. Аналізувати в кінці кожного року підєумки реалізації органами СОН делегованих міськрадою додаткових повноважень, визначити ефективність їх використання, приймати необхідні заходи для удосконалення процесу делегування	Останній квартал кожного року	Постійна комісія, управління, міська Асоціація самоорганізації	30	0		
			40	0		
			0	0		
3. Завдання щодо фінансового та матеріально-технічного забезпечення діяльності органів СОН						
3.1. Сприяти формуванню Забезпечення повноцінних бюджетів органів СОН	І квартал 2008 р. Постійно	Постійна комісія з удосконалення структури управління містом, Управління, департамент фінансів ОМР, міська Асоціація самоорганізації	80	80	60	60
			80	80	50	50
			70	50		

3.2. Визначити механізм та умови заохочення праці керівника (голови), секретаря органу СОН (крім будинкових і вуличних комітетів)	I квартал 2008 р.	Управління, загальні збори (конференції) жителів, міська Асоціація самоорганізації	80	80	0	0
			80	80		
			80	40		
3.3. Розробити обґрунтовані рекомендації щодо формування кошторису витрат на виконання органами СОН власних повноважень. Фінансування виготовлення проектної документтації та технічних умов на електро-, тепло-, водопостачання приміщень органів СОН. Оплата комунальних послуг, послуг зв'язку	III квартал 2008 р. Постійно	Управління, департамент фінансів ОМР, міська Асоціація самоорганізації представництво по управлінню комунальною власністю, юридичний департамент ОМР	0	80	80	80
			0	80	80	80
			0	20	50	50
3.4. Продовжити роботу Центру організаційно-методичної підтримки органів СОН при ОМГО «Лицем до лица» із наданням бухгалтерських та технічних послуг органам СОН. Організація бухгалтерського обслуговування та надання необхідного документального та програмного за-	Протягом 2008 року Постійно	Міська Асоціація самоорганізації, ОМГО «Лицем до лица» Управління, депар-	70	50	90	90
			—	—		
					80	80

безпечення для організації діяльності органів СОН		тамент фінансів ОМР	70	50		
3.5. В міру необхідності вирішувати питання щодо передачі в оперативне управління органам СОН і в першу чергу тим, що реалізують делеговані повноваження, необхідні для цього приміщення та устаткування. Передача на баланс Управління приміщень органів СОН та укладення договорів оренди з кожним органом СОН	Весь період виконання Програми Постійно	Міськрада, Управління, Представництво по управлінню комунальною власністю, юридичний департамент ОМР	80	60	60	60
			80	60	10	10
			–	–	40	40
4. Завдання щодо інформаційно-методичного забезпечення діяльності органів СОН						
4.1. Протягом дії Програми, при відповідності фінансового забезпечення провести цілеспрямовані соціально діагностичні дослідження по виявленню та оцінці пріоритетних соціальних проблем, які найбільшою мірою зачінають інтереси жителів мікрорайонів, де діють органи СОН	Весь період виконання Програми	Одеський суспільний інститут соціальних технологій	70	80	0	0
			–	–		
			70	80		
4.2. Сприяти створенню кожним органом СОН інформаційного банку даних про територію своєї діяльності, що включає відомості по топоніміці, дислокації житлових будинків, об'єктів соціальної, виробничої та адміністративної інфраструктури, демографічного складу населення та ін.	Весь період виконання Програми 2009 р.	Управління, райадміністрації, голови органів СОН, ООІСТ	40	40	30	30
			30	40	20	20
			70	50	60	60

4.3. У структурі кожного органу СОН передбачити спеціальний підрозділ (виконавця), відповідального за організацію інформаційної діяльності органу СОН, зокрема підготовку в «Суєдєльній віснї» та в інших ЗМІ м. Одеси матеріалів про діяльність цього органу та інші події з життя мікрорайону, які заслуговують на суєдєльну увагу <u>Оформити інформаційні стенди для кожного органу СОН</u>	Весь період виконання Програми Постійно	Управління, управління інформації ОМР, голови органів СОН редакційна рада «Суєдєльського вісника»	60	40	20	20		
			30	20	20	20		
			90	80				
4.4. В арсеналі кожного органу СОН передбачити технічні й організаційні засоби для інформування жителів його території про діяльність органу СОН (друкарські або тиражовані інформаційні матеріали, оголошення і т.д.), а також засоби зворотного зв'язку органу СОН з населенням за допомогою листів, особистого прийому, зустрічей з людьми по місцю їх проживання та ін.	Весь період виконання Програми Постійно	Управління, Управління інформації ОМР, голови органів СОН	50	50	30	30		
			50	30	20	20		
			40	20	60	60		
4.5. Проводити в м. Одесі Всеукраїнські конференції з актуальних проблем самоорганізації населення з метою обміну досвідом з іншими регіонами України та вироблення узгодженої позиції щодо подальшого розвитку в Україні органів СОН, як складової частини інфраструктури громадянського суєдєльства	Раз на рік протягом всього періоду виконання Програми	Мієлка Асоціація самоорганізації, Управління	100	0	0	0		
			20	0				
			100	0				
5. Завдання з мотивації та підвищення професійного рівня активу органів СОН								
<u>5. Заходи з організації та проведення свят, участь в акціях та культурно-му житті міста</u>								

5.1. Провести соціально-психологічну діагностику особового складу органів СОН і в першу чергу тих, які отримують додаткові повноваження від міськради, з метою вироблення рекомендацій по вдосконаленню кадрової роботи в системі органів СОН Участь міста Одеси в акції «Година Землі» як необхідності об'єднаних дій для боротьби проти зміни клімату, шляхом добровільного припинення споживання електроенергії мешканцями, організаціями та підприємствами міста на 1 годину	2008 р. <u>Щорічно</u>	Управління, Управління інформації <u>ОМР, голови органів СОН</u> <u>ООІСТ</u>	30	0	40	40
			20	0	20	20
			30	0	60	60
5.2. Розробити програму і провести цикл навчальних семінарів-тренінгів для підвищення професійного рівня особового складу органів СОН і активу громадських організацій, що працюють з цими органами Організація та проведення заходів з нагоди знаменних дат	Весь період виконання Програми Постійно	ОМГО „Лицем до лица”, ООІСТ, міська Асоціація самоорганізації, Управління, Управління інформації ОМР, департамент фінансів ОМР	80	60	70	70
			10	10	30	30
5.3. Організувати цілеспрямований підбір грамотних, ініціативних та здатних працювати людей з числа жителів територій органів СОН з подальшим затвердженням на загальних зборах органів СОН (конференціях)	Весь період виконання Програми	Міська Асоціація самоорганізації, органи СОН	30	20	0	0
			–	20		
			30	40		

5.4. Розглянути спільно з керівництвом вузів та інших учбових закладів м. Одеси можливість підготовки на їх базі фахівців системи самоорганізації населення, зокрема через введення нових спеціальностей, нових учбових курсів та нового наповнення навчальних програм	2008 р.	Управління, Одеський суспільний інститут соціальних технологій	20	0	0	0
			0	0		
			30	0		
6. Завдання з будівництва, реконструкції, благоустрою						
<u>6.1. Здійснювати ремонт приміщень, що займають органи СОН. Організовувати та координувати діяльність мешканців приватного сектору, які здійснюють будівництво та ремонт тротуарів, комунальних мереж за рахунок власних, залучених коштів і коштів, передбачених на реалізацію Програми</u>	Постійно	Управління, голови органів СОН	–	–	70	70
			–	–	80	80
			–	–		
<u>6.2. Організовувати та проводити роботи з благоустрою території діяльності органів СОН</u>	Постійно	Управління, голови органів СОН	–	–	20	20
			–	–	60	60
			–	–		
ВИКОНАНІ / НЕВИКОНАНІ ЗАВДАННЯ:			24/2	18/8	16/3	16/3
			16/7	16/8	16/3	16/3
			22/3	17/8	7/0	7/0
ВІДСОТОК СЕРЕД ВИКОНАНИХ ЗАВДАНЬ:			61%	55%	50%	52%
			45%	39%	44%	50%
			62%	46%	53%	54%

ВІДСОТОК СЕРЕД УСІХ ЗАКРІПЛЕНИХ ЗАВДАНЬ:	56%	38%	42%	44%
	31%	26%	37%	42%
	55%	32%	53%	54%

Підсумкові дані наведеної вище таблиці свідчать, що у цілому, за оцінками експертів, ступень виконання завдань Програми протягом чотирьох кварталів, коли здійснювався моніторинг, знизився (з 56% до 44%).

Хоча при цьому ступень виконання завдань органами місцевого самоврядування, і у першу чергу, Управлінням з питань взаємодії з органами самоорганізації населення, збільшився (з 31% до 42%).

При цьому рівень виконання закріплених завдань Програми громадськими структурами (на першому етапі це були органи СОН разом із ОМГО «Лицем до лица» та Одеським суспільним інститутом соціальних технологій, на другому – лише органи СОН) залишався протягом усього періоду моніторингу (крім I кварталу 2009 року) стабільним (див. наведений нижче фрагмент таблиці 17).

Таблиця 17

**Зведені дані щодо відсотку виконання завдань Програми
органами місцевого самоврядування
та громадськими структурами**

	2008	2009		
		I кв.	II кв.	III кв.
Виконання завдань Програми у цілому	56%	38%	42%	44%
Виконання завдань Програми органами місцевого самоврядування	31%	26%	37%	42%
Виконання завдань Програми громадськими структурами	55%	32%	53%	54%

7. ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЗА ПІДСУМКАМИ МОНІТОРИНГУ

Програма, яка була затверджена Одеською міською радою рішенням від 21.12.2007 № 2088-V, мала на меті створення в Одесі організаційно-правових і матеріально-технічних умов для подальшого розширення участі населення міста у вирішенні завдань його соціально-економічного і культурного розвитку, і в першу чергу, – більш повного задоволення потреб і інтересів жителів шляхом об'єднання зусиль міської ради і його органів з громадськими структурами, зокрема, з органами СОН.

В ході реалізації Програми планувалося вирішити наступні основні завдання:

- удосконалити і розвинути нормативно методичну, інформаційну і матеріально-технічну базу створення і діяльності в місті органів СОН;
- відпрацювати і упровадити в практику найбільш ефективні механізми взаємодії органів СОН між собою, з органами місцевого самоврядування і іншими суб'єктами розвитку міста;
- відпрацювати механізм наділення органів СОН міською радою власними і делегованими повноваженнями з одночасним вирішенням питань фінансового і матеріально-технічного забезпечення реалізації цих повноважень;
- створити ефективну систему відбору, навчання і професійного вдосконалення керівників і активістів органів СОН, а також державних і муніципальних службовців, які працюють з цими органами.

Планувалося, що реалізація міською радою та її органами цієї Програми, яка була створена за «ініціативою знизу» і яка значною мірою повинна була виконуватися силами самих органів СОН і громадських організацій, дозволила б Одесі зробити серйозний крок уперед на шляху подальшого розвитку самоорганізації населення як найважливішої складової громадянського суспільства і гармонійно вбудувати цю форму локальної демократії в систему місцевого самоврядування.

Природно, що виконання Програми як комплексного управлінського рішення, що передбачало реалізацію більше 25 достатньо складних завдань силами півтора десятків муніципальних і громадських структур, потребувало відповідного рівня організації, координації і контролю. Усі ці функції при затвердженні нової редакції Програми 9 квітня 2009 р. були покладені на Управління з питань взаємодії з органами СОН Одеської міської ради (далі – Управління).

Результати суспільного моніторингу, що проводиться протягом усього періоду виконання Програми Одеською міською громадською організацією «Лицем до лица», а також підсумки обговорення цього питання учасниками Круглого столу громадського активу м. Одеси на тему: «Про хід реалізації міської Програми підтримки органів самоорганізації населення в м. Одесі на

2008-2011 рр.», який відбувся у серпні 2009 року і в якому узяли участь представники громадських організацій та органів самоорганізації населення міста, дозволяють констатувати ряд позитивних і негативних тенденцій, які виявилися в ході виконання цієї Програми (резольцію див. у додатку Ж).

До позитивних явищ можна віднести збільшення загального об'єму фінансування заходів Програми з міського бюджету. Так, в 2008 році із спочатку затверджених 762 774 грн. ця сума зросла до 1 360 074 грн. (за рахунок виділення додаткових витрат в сумі 895 591 грн. на виконання робіт по будівництву мережі водовідведення житлових будинків, розташованих на території органу СОН «Чубаївка»).

Крім того, затверджена 09.04.2009 нова редакція Програми передбачила щорічне виділення приблизно по одному мільйону гривень бюджетних коштів на виконання завдань Програми.

Разом із тим в ході виконання Програми мали місце ряд серйозних негативних моментів.

Так, абсолютне збільшення витрат на виконання Програми в 2008 році за рахунок зростання капітальних витрат по окремих органах СОН супроводжувалося одночасним скороченням витрат на заробітну плату головам і секретарям органів СОН, інших видів підтримки поточної діяльності органів СОН міста.

В ході виконання Програми були допущені цілий ряд організаційних помилок, що значно ускладнило виконання Програми і поставило під велике питання перспективу досягнення її мети і завдань.

Мається на увазі, по-перше, ліквідація профільної постійної комісії міської ради по вдосконаленню структури управління містом і виключення її відповідно з числа виконавців ряду позицій Програми, а також як колегіального органу, на який був покладений контроль за ходом виконання Програми.

По-друге, виключення при затвердженні нової редакції Програми з числа виконавців Програми її ініціаторів – суспільні структури і органи СОН, що було здійснене за ініціативою Управління в квітні 2009 року, знову ж таки призвело до різкого зниження ефективності виконання Програми, оскільки, як показав поточний моніторинг, ступінь виконання завдань громадськими суб'єктами був істотно вищий, ніж виконання завдань муніципальними структурами.

В третіх, відсутність системи громадського контролю за ходом виконання Програми і регулярної звітності її виконавців, а також спроби з боку керівництва Управління зводити рахунки і нацьковувати одних громадських лідерів на інших призвело до того, що за два минулі роки темпи створення нових і становлення вже створених органів самоорганізації значно скоротилися у порівнянні з минулим, а по цілому ряду питань Одеса втратила свої лідируючі позиції в Україні.

Для виправлення ситуації, що виникла, **пропонується:**

1. Запропонувати керівництву міської ради при розгляді питання про хід виконання міської Програми підтримки органів самоорганізації населення на 2008-2011 роки на засіданнях виконкому міської ради або сесії міської ради обов'язково надавати слово для співдоповіді представникові міської Асоціації самоорганізації населення.

2. Запропонувати міській раді переглянути своє рішення від 09.04.2009 № 4112-V, включивши до складу виконавців Програми громадські структури, які найбільшою мірою зацікавлені в реалізації мети і завдань Програми.

3. Силами Управління за участю постійних комісій міської ради і міської Асоціації самоорганізації (на міському рівні), спеціалізованих підрозділів райадміністрацій по взаємодії з органами СОН і громадськими організаціями (на районному рівні) повинні здійснюватися розробка і реалізація робочих планів заходів щодо виконання Програми.

4. Затвердити обов'язковий порядок контролю за ходом виконання Програми у вигляді щоквартального публічного звіту Управління та інших виконавців Програми з внесенням, при необхідності, обґрунтованих коректив в саму Програму.

5. Хід виконання Програми необхідно регулярно висвітлювати засобами масової інформації, розмішувати на офіційному сайті міста оперативну інформацію про заходи, що готуються і вже проведені, а також думки представників органів СОН з оцінкою ефективності цих заходів.

6. Оскільки затверджена Програма є інструментом середньострокового планування, основні завдання Програми повинні враховуватися при щорічній розробці проектів Програми соціально-економічного і культурного розвитку міста, а також проектів цільових соціальних програм з інших питань життя територіальної громади міста Одеси.

7. Проекти поправок до чинної Програми на майбутній період повинні обговорюватися широко, гласно, за участю усіх зацікавлених учасників процесу розвитку самоорганізації в місті Одесі.

ДОДАТКИ

Додаток А

**ОДЕСЬКА
МІСЬКА РАДА**

**ОДЕССКИЙ
ГОРОДСКОЙ СОВЕТ**

Р І Ш Е Н Н Я

21 грудня 2007 р.

м. Одеса

№ 2088-V

Р Е Ш Е Н И Е

Про затвердження Програми розвитку
органів самоорганізації населення
в м. Одесі на 2008-2011 роки

Відповідно до Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про органи самоорганізації населення» і Указу Президента України від 15.09.2005р. № 1276/2005 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики», підтримуючи ініціативу органів самоорганізації населення в місті Одесі з подальшого розширення їх участі в вирішенні питань соціально-економічного і культурного розвитку міста, Одеська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Програму розвитку органів самоорганізації населення в м. Одесі на 2008-2011 роки (додається).
2. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію Одеської міської ради з удосконалення структури управління містом.

Міський голова

Е. Гурвіц

ПРОГРАМА РОЗВИТКУ ОРГАНІВ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ У МІСТІ ОДЕСІ НА 2008-2011 РОКИ

Загальна частина

Програма розвитку органів самоорганізації населення в місті Одесі на 2008-2011 роки (далі – Програма) розроблена управлінням з питань взаємодії з органами самоорганізації населення Одеської міської ради (далі – Управління) та Асоціацією самоорганізації населення міста Одеси (далі – міською Асоціацією самоорганізації), яка об'єднує органи самоорганізації населення (далі – органи СОН) і громадські організації, що працюють з ними.

Програма базується на наступних основних принципах:

- на принципі демократизму, що передбачає максимально широку участь громадян в ухваленні і виконанні рішень органів влади, які зачіпають інтереси жителів;
- на принципі відкритості, що передбачає повне і своєчасне інформування органами влади і органами СОН один одного і населення про свою діяльність;
- на принципі субсидіарності, що передбачає найефективнішу реалізацію якомога більшого обсягу повноважень на найнижчому рівні управління (на рівні домового, вуличного, квартального комітетів);
- на принципах гуманності і милосердя, які передбачають головну опору на загальнолюдські і духовні цінності, пріоритетність підтримки найменш соціально захищених верств населення;
- на принципі соціального партнерства, що передбачає тісну конструктивну взаємодію органів СОН з органами влади, комерційними і некомерційними структурами в процесі вирішення проблем територіальної громади.

Склад проблем та обґрунтування необхідності їх розв'язання програмним методом

Характеристика ситуації, що склалася в місті, у сфері самоорганізації населення: Доводиться констатувати, що через об'єктивні та суб'єктивні причини в Україні у сфері локальної демократії нормативні акти поки що не створили завершену систему правових норм, необхідних для створення і нормального функціонування такого найважливішого інституту громадянського суспільства, як органи СОН.

Більш того, прийнятий у 2001 році Закон України «Про органи самоорганізації населення» - базовий закон, покликаний врегулювати більшість питань, що виникають на практиці, через свою недосконалість не тільки не вирішив існуючих проблем, але у багатьох випадках посилив і без того непросту правову ситуацію, увійшовши у суперечку з Конституцією та Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Виходячи з сучасних реалій, Одеська міська рада (далі – міськрада) вимушена була піти шляхом вироблення власної нормативної бази для створення, реєстрації і діяльності органів СОН, ухваливши 14 січня 2002 року рішення № 3374-XXIII «Про органи самоорганізації населення в місті Одесі», яке по суті розвивало і доповнювало перше рішення з даного питання, прийняте ще в 1999 році, – до ухвалення Закону України «Про органи самоорганізації населення».

Надалі міськрадою та її органами було прийнято цілий ряд локальних актів, спрямованих на практичне вирішення питань самоорганізації населення, зокрема:

- про встановлення пільгової орендної плати у розмірі 1 гривня в рік за все займане органом СОН приміщення (незалежно від площі) у будівлях та спорудах, що знаходяться в міській комунальній власності;
- про регулярне виділення бюджетних коштів для реалізації зареєстрованими органами СОН власних повноважень;
- про створення в штаті департаменту по організації роботи міської ради відділу по роботі з органами СОН;
- про створення в структурі міськради Управління, а в деяких районних в місті адміністраціях – відділів по взаємодії з органами СОН;
- про механізм наділення органів СОН міста Одеси окремими повноваженнями міськради, передачі фінансів і майна;
- про організацію для голів органів СОН щомісячного навчання і тематичних зустрічей з керівниками виконавчих органів міськради.

На виконання та розвиток прийнятого міськрадою механізму делегування частини власних повноважень органам СОН, передачі фінансів і майна розроблена Методика відбору до органів СОН, найбільш підготовлених для отримання від міськради цих повноважень. Керуючись даною Методикою, спеціальна експертна група з числа вчених і практиків шляхом детального поетапного вивчення дієздатності усіх зареєстрованих в місті органів СОН виявила три з них: «Південний А, Б», «Черемушки» та «Шевченко-3», які більше інших підготовлені до того, щоб ефективно розпорядитися делегованими повноваженнями міськради. Розроблено проект відповідного Типового договору.

За станом на 1 вересня 2007 року в місті зареєстровано 20 органів СОН мікрорайонного рівня, ще близько 30 органів СОН, отримавши згоду міської ради, знаходяться на різних стадіях створення і реєстрації. Усі ці органи СОН

охоплюють біля половини території міста і відповідно половини його населення.

Таким чином, в Одесі певною мірою вдалося врегулювати існуючі правові проблеми і виробити єдину для всіх органів СОН міста політику. Цьому сприяло також створення міської Асоціації самоорганізації, проведення всеукраїнських конференцій і семінарів. Крім того, на базі Одеської громадської організації «Лицем до лица» протягом 2004-2006 років випускається 10-тисячним тиражем інформаційний бюлетень для органів СОН «Сусідський вісник», який з червня 2006 року став обласною газетою. Щорічно проводяться міські конференції з питань самоорганізації населення.

Разом з тим подальший розвиток системи органів СОН в Одесі, як і в інших містах України, все ще стримує ряд проблем, зокрема:

- недосконала і місцями суперечлива законодавча база, недоліки якої не можуть бути повністю знівлені на місцевому рівні;
- слабка ресурсна і матеріально-технічна база діяльності органів СОН і практична невирішеність питання про можливість цим органам мати в своєму розпорядженні власні фінансові кошти;
- відсутність реальних стимулів в роботі активу органів, зокрема у вигляді оплати праці голови, секретаря та інших членів органу СОН;
- слабка притока у систему органів СОН молоді, заповзятливих і соціально відповідальних бізнесменів, відсутність установ професійного навчання представників системи самоорганізації населення;
- відсутність науково обґрунтованих рекомендацій з організації роботи органів СОН, їх взаємодії один з одним, з міськрадою та її органами як частини єдиної системи місцевого самоврядування та ін.

Ухвалення міськрадою цієї Програми, яка народжується за «ініціативою знизу» і яка значною мірою виконуватиметься силами самих органів СОН, дозволить Одесі зробити серйозний крок вперед на шляху подальшого реального розвитку самоорганізації населення, як найважливішої складової громадянського суспільства і гармонійного вбудовування цієї форми локальної демократії в загальну систему місцевого самоврядування.

Мета Програми

Створення в місті організаційно-правових і матеріально-технічних умов для подальшого розширення участі населення міста Одеси у вирішенні завдань його соціально-економічного і культурного розвитку, і в першу чергу, більш повного задоволення потреб та інтересів жителів шляхом об'єднання зусиль міськради та її органів з органами СОН.

В ході реалізації Програми будуть вирішені наступні **завдання**:

- виконано подальше удосконалення та розвиток нормативно-методичної, інформаційної та матеріально-технічної бази створення і діяльності в місті органів СОН;
- відпрацьовані та впроваджені в практику найбільш ефективні механізми взаємодії органів СОН між собою, з органами місцевого самоврядування та іншими суб'єктами розвитку міста;
- відпрацьований механізм наділення органів СОН міськрадою їхніми власними і делегованими повноваженнями, вирішення питань фінансового та матеріально-технічного забезпечення реалізації цих повноважень;
- створення ефективної системи відбору, навчання та професійного удосконалення керівників і активістів органів СОН, а також державних і муніципальних службовців, що працюють з органами СОН.

Строки та етапи виконання Програми

Виконання Програми передбачено здійснити протягом 2008-2011 роках. Період дії Програми вибраний, виходячи з перспективи її ухвалення і реалізації у повному обсязі за період діяльності міськради нинішнього V скликання. При цьому передбачається, що на завершальному етапі виконання Програми міськрада на основі оцінки суспільно-політичної ситуації, що склалася до 2011 року, і реального стану на той момент нормативно-правової бази ухвалить рішення про міру і форми своєї подальшої участі в розвитку самоорганізації в місті Одесі.

Перелік заходів і завдань Програми

1. Завдання в області вдосконалення і розвитку в місті нормативно-методичної бази для діяльності органів СОН:

1.1. Підготувати і направити до Верховної Ради України обґрунтовані пропозиції щодо коригування чинного Закону України «Про органи самоорганізації населення», а також щодо внесенню необхідних поправок до інших законів і нормативних актів, які зачіпають питання формування і організації діяльності органів СОН в Україні. (Міськрада, міська Асоціація самоорганізації. Термін – II квартал 2008 р.)

1.2. У випадку прийняття змін та доповнень до діючих законів чи нормативних актів у сфері органів самоорганізації населення внести відповідні зміни до Положення про органи самоорганізації населення у місті Одесі. (Управління, юридичне управління міськради, ОМГО «Лицем до лица». Термін – 2008 р.)

1.3. Організувати перевидання збірки нормативно-методичних матеріалів по створенню, реєстрації і організації роботи органів СОН, доповнивши його нормативними актами локального регулювання, прийнятими міськрадою в

2004-2007 рр. після виходу першого видання збірки з друку. Забезпечити усі органи, що діють, і новостворювані в місті органи СОН необхідними нормативними і нормативно-методичними документами, бланками і типовими формами широкого застосування. (Управління, ОМГО «Лицем до лица». Термін – 1 квартал 2008 р. і далі протягом року)

2. Завдання з розвитку механізмів взаємодії органів СОН між собою, з органами місцевого самоврядування та іншими суб'єктами розвитку міста:

2.1. Розробити і впровадити в практику роботи міської ради та її органів систему заохочення участі комерційних і некомерційних структур, зокрема органів СОН, у вирішенні проблем територіальної громади. (Управління, постійна комісія з удосконалення структури управління містом спільно з міською Асоціацією самоорганізації. Термін – весь період виконання Програми.)

2.2. Продовжувати і розширювати практику участі органів СОН в конкурсах на отримання соціального замовлення, для чого провести цикл семінарів-тренінгів з представниками органів СОН, бажаючих брати участь в конкурсі. (Управління, міська конкурсна комісія з соціального замовлення. Термін – в період підготовки і подачі проектів на конкурс.)

2.3. Розробити типову функціональну структуру органів СОН мікрорайонного, селищного, квартального, домового рівнів, а також механізм розмежування повноважень між органами СОН різного рівня, що діють на одній території. (Управління, постійна комісія з удосконалення структури управління містом, Одеський суспільний інститут соціальних технологій. Термін – 1 квартал 2008 р.)

2.4. Сприяти проведенню державної реєстрації всіх знов створених органів СОН для отримання ними статусу юридичної особи і права вступати у договірні відносини з іншими партнерськими організаціями. (Управління, Одеський міськвиконком спільно з міською Асоціацією самоорганізації. Термін – весь період виконання Програми.)

2.5. Проводити регулярні робочі зустрічі керівництва міськради, управління, райадміністрацій з керівниками і активістами органів СОН. (Управління, міська Асоціація самоорганізації. Термін – весь період виконання Програми.)

2.6. Проводити сумісні робочі наради і навчальні семінари-тренінги представників органів СОН, служб міськради та працівників райадміністрацій, відповідальних за взаємодію з органами СОН. (Управління, відділ взаємодії з органами СОН департаменту з організації роботи міськради, міська Асоціація самоорганізації. Термін – весь період виконання Програми.)

2.7. Передбачити в роботі міськради, виконкому, райадміністрацій, в положеннях про підрозділи обов'язкову участь представників органів СОН у вирішенні питань, що знаходяться в сумісній компетенції цих органів. (Постійна комісія з удосконалення структури управління містом, управління,

юридичне управління міськради, міська Асоціація самоорганізації. Термін – II квартал 2008 р.)

2.8. Вивчати практику роботи органів СОН і визначити доцільність делегування міськрадою частини власних повноважень, фінансів і майна органам СОН. (Постійна комісія з удосконалення структури управління містом, управління, юридичне управління міськради, міська Асоціація самоорганізації. Термін – весь період виконання Програми.)

2.9. Аналізувати в кінці кожного року підсумки реалізації органами СОН делегованих міськрадою додаткових повноважень, визначити ефективність їх використання, приймати необхідні заходи для удосконалення процесу делегування. (Постійна комісія, управління, міська Асоціація самоорганізації. Термін – останній квартал кожного року реалізації Програми.)

3. Завдання щодо фінансового та матеріально-технічного забезпечення діяльності органів СОН:

3.1. Сприяти формуванню повноцінних бюджетів органів СОН. (Постійна комісія з удосконалення структури управління містом, управління, управління фінансів міськради, міська Асоціація самоорганізації. Термін – II квартал 2008 р.)

3.2. Визначити механізм та умови заохочення праці керівника (голови), секретаря органу СОН (крім будинкових і вуличних комітетів). (Управління, загальні збори (конференції) жителів, міська Асоціація самоорганізації. Термін – I квартал 2008 р.)

3.3. Розробити обґрунтовані рекомендації щодо формування кошторису витрат на виконання органами СОН власних повноважень. (Управління, управління фінансів міськради, міська Асоціація самоорганізації. Термін – III квартал 2008 р.)

3.4. Продовжити роботу Центру організаційно-методичної підтримки органів СОН при ОМГО «Лицем до лица» із наданням бухгалтерських та технічних послуг органам СОН. (Міська Асоціація самоорганізації, ОМГО «Лицем до лица». Термін – протягом 2008 р.)

3.5. В міру необхідності вирішувати питання щодо передачі в оперативне управління органам СОН і в першу чергу тим, що реалізують делеговані повноваження, необхідні для цього приміщення та устаткування. (Міськрада, управління, Представництво по управлінню комунальною власністю. Термін – весь період виконання Програми.)

4. Завдання щодо інформаційно-методичного забезпечення діяльності органів СОН:

4.1. Протягом дії Програми, при відповідності фінансового забезпечення провести цілеспрямовані соціально-діагностичні дослідження по виявленню та

оцінці пріоритетних соціальних проблем, які найбільшою мірою зачіпають інтереси жителів мікрорайонів, де діють органи СОН. (Одеський суспільний інститут соціальних технологій. Термін – весь період виконання Програми.)

4.2. Сприяти створенню кожним органом СОН інформаційного банку даних про територію своєї діяльності, що включає відомості по топоніміці, дислокації житлових будинків, об'єктів соціальної, виробничої та адміністративної інфраструктури, демографічного складу населення та ін. (Управління, Райадміністрації, голови органів СОН, Одеський суспільний інститут соціальних технологій. Термін – весь період виконання Програми.)

4.3. У структурі кожного органу СОН передбачити спеціальний підрозділ (виконавця), відповідального за організацію інформаційної діяльності органу СОН, зокрема підготовку в «Сусідський вісник» та в інші ЗМІ м. Одеси матеріалів про діяльність цього органу та інші події з життя мікрорайону, які заслуговують на суспільну увагу. (Управління інформації, голови органів СОН, редакційна рада «Сусідського вісника». Термін - весь період виконання Програми.)

4.4. В арсеналі кожного органу СОН передбачити технічні й організаційні засоби для інформування жителів його території про діяльність органу СОН (друкарські або тиражовані інформаційні матеріали, оголошення і т.д.), а також засоби зворотного зв'язку органу СОН з населенням за допомогою листів, особистого прийому, зустрічей з людьми по місцю їх проживання та ін. (Управління, голови органів СОН. Термін - весь період виконання Програми.)

4.5. Проводити в м. Одесі Всеукраїнські конференції з актуальних проблем самоорганізації населення з метою обміну досвідом з іншими регіонами України та вироблення узгодженої позиції щодо подальшого розвитку в Україні органів СОН, як складової частини інфраструктури громадянського суспільства. (Міська Асоціація самоорганізації, Управління. Термін – раз на рік протягом всього періоду виконання Програми)

5. Завдання з мотивації та підвищення професійного рівня активу органів СОН:

5.1. Провести соціально-психологічну діагностику особового складу органів СОН і в першу чергу тих, які отримують додаткові повноваження від міськради, з метою вироблення рекомендацій по вдосконаленню кадрової роботи в системі органів СОН. (Управління, голови органів СОН, Одеський суспільний інститут соціальних технологій. Термін - 2008 р.)

5.2. Розробити програму і провести цикл навчальних семінарів-тренінгів для підвищення професійного рівня особового складу органів СОН і активу громадських організацій, що працюють з цими органами. (ОМГО «Лицем до лиця», Одеський суспільний інститут соціальних технологій, міська Асоціація самоорганізації, Управління. Термін – весь період виконання Програми).

5.3. Організувати цілеспрямований підбір грамотних, ініціативних та здатних працювати людей з числа жителів територій органів СОН з подальшим затвердженням на загальних зборах органів СОН (конференціях). (Міська Асоціація самоорганізації, органи СОН. Термін - весь період виконання Програми).

5.4. Розглянути спільно з керівництвом вузів та інших учбових закладів м. Одеси можливість підготовки на їх базі фахівців системи самоорганізації населення, зокрема через введення нових спеціальностей, нових учбових курсів та нового наповнення навчальних програм. (Управління, Одеський суспільний інститут соціальних технологій. Термін - 2008 р.).

Ресурсне забезпечення Програми за рахунок усіх джерел фінансування у тому числі за рахунок коштів бюджету м. Одеси

Програма фінансується в межах бюджетних призначень, передбачених в бюджеті м. Одеси на відповідний рік (кошторисні розрахунки додаються). Головним розпорядником коштів, передбачених у бюджеті м. Одеси на реалізацію Програми, є Управління. Інші виконавчі органи Одеської міської ради, причетні до виконання Програми, діють у межах коштів, передбачених на їх основну діяльність.

Організація управління та контролю за ходом виконання Програми

1. Затверджена міськрадою Програма є інструментом середньострокового планування і координації дій всіх учасників її реалізації. Основні завдання Програми враховуються при щорічній розробці проектів програми соціально-економічного і культурного розвитку міста, а також проектів цільових соціальних програм.

2. Силами Управління за участю постійних комісій міської ради та міської Асоціації самоорганізації (на міському рівні), спеціалізованих підрозділів райадміністрацій по взаємодії з органами СОН та громадськими організаціями (на районному рівні) щорічно здійснюється розробка та забезпечується реалізація робочих планів заходів щодо виконання Програми.

3. В процесі усього періоду виконання Програми в моніторинговому режимі здійснюється внутрішній (силами відповідальних виконавців) та зовнішній (силами спеціалізованих установ, органів СОН, громадських організацій і жителів міста) контроль виконання завдань Програми.

4. Через півроку після початку реалізації Програми постійна комісія з удосконалення структури управління містом спільно з Управлінням та міською Асоціацією самоорганізації здійснюють аналіз ходу виконання Програми з проведенням робочих семінарів, круглих столів та інших акцій для вироблення пропозицій щодо подальшого вдосконалення механізму виконання Програми.

5. Щорічно, в першому кварталі року, наступного за звітним, інформація про хід реалізації Програми заслуховується на засіданні міськвиконкому. При необхідності коригування Програми питання вноситься на розгляд міськради.

6. Реалізація Програми та розроблених на її основі комплексних і цільових планів, а також контроль за ходом цих процесів здійснюється при активній участі громадськості шляхом включення представників органів СОН до складу робочих комісій, координаційних рад, проведення громадських слухань та громадської експертизи проектів рішень міськради та міськвиконкому, пов'язаних з виконанням Програми.

7. Інформація про хід виконання Програми, про заходи, що готуються, та які вже проведені, широко висвітлюється в засобах масової інформації міськради та інших відомств, розміщується на сайті міськради.

8. За підсумками проведених заходів Програми органи міськради за участю зацікавлених громадських організацій та наукових установ проводять круглі столи, семінари, конференції та інші комунікативні заходи з метою обміну досвідом.

9. Управління щорічно розробляє і затверджує рішенням міськради кошторис витрат на реалізацію заходів Програми у наступному році.

Очікувані кінцеві результати виконання Програми

Виконання Програми дозволить:

- забезпечити реальні можливості участі громадян у вирішенні місцевих проблем, у відстоюванні своїх прав та захисті інтересів;
- більш повно і на вищому якісному рівні вирішувати соціальні потреби мешканців міста;
- підвищити організаційні і ресурсні можливості міської влади в здійсненні завдань соціально-економічного і культурного розвитку міста;
- встановити в місті атмосферу взаємної довіри і конструктивної співпраці між органами місцевого самоврядування і міською територіальною громадою.

Секретар міської ради

О. А. Прокопенко

КОШТОРИС ВИТРАТ
на реалізацію в 2008 році «Програми розвитку органів самоорганізації
населення у місті Одесі на 2008-2011 роки»

№	Стаття витрат	Витрати на місяць, грн.	Витрати у 2008 р., грн.
1	Заробітна плата головам та секретарям органів СОН (814 х 20 + 595 х 20)	16 280 11 900	338 160
2	Нарахування на заробітну плату (36,2%)	10 201	122 414
3	Оплата комунальних послуг (20 х 200)	4 000	48 000
4	Витрати на зв'язок (20 х 60)	1 200	14 400
5	Придбання матеріалів, інвентарю, меблів, обладнання комп'ютерної техніки, а саме: - інвентар – 962*20 - канцтовари -3000*20 - монітор комп'ютерної техніки - 1129*20 - процесор – 1394*20 - блок безупинного постачання – 247*20 - принтер для комп'ютеру -599*20 - ксерокс – 1100*20 - миша для комп'ютеру - 32*20 - клавіатура для комп'ютеру -37*20 - меблі - 1500*20	-	200 000
6	Витрати на навчання, підвищення кваліфікації працівників органу СОН	—	19 900
7	Тиражування бланків, видання довідкової та нормативно-методичної документації	—	19 900
РАЗОМ:			762 774

Примітка. Розрахунок кошторису витрат на реалізацію Програми у 2008 році зроблений виходячи з того, що за станом на 01.11.2007 року в м. Одесі зареєстровано 20 органів СОН. При збільшенні числа зареєстрованих органів СОН кошторис витрат підлягає відповідному коригуванню.

Секретар міської ради

О. А. Прокопенко

Додаток 2 до Програми
розвитку органів самоорганізації населення
у місті Одесі на
2008-2011 роки

КОШТОРИС ВИТРАТ
на утримання органів самоорганізації населення міста Одеси
у 2008 році

№	Назва органу самоорганізації населення у місті Одесі	Район	Загальна сума на 2008 рік., грн.
		<i>Київський</i>	
1.	«Дружний»	-	38 139
2.	«Черемушки»	-	38 139
3.	«Шкільний»	-	38 139
4.	«Южний А, Б»	-	38 139
5.	«Южний В, Г, Д»	-	38 139
6.	«10 станція Великого Фонтану»	-	38 139
7.	«Чубаївка»	-	38 139
8.	«Тульський»	-	38 139
9.	«Дмітрівка»	-	38 139
10.	«Юго-Западний»	-	38 139
---		<i>Малиновський</i>	
11.	«Ближні Млини»	-	38 139
12.	«Дзержинський»	-	38 139
13.	«Сахарний»	-	38 139
14.	«Ленінський»	-	38 139
---		<i>Приморський</i>	
15.	«Приморський»	-	38 139
---		<i>Суворовський</i>	
16.	«Балтський»	-	38 139
17.	«Жеваховський»	-	38 139
18.	«Крива Балка»	-	38 139
19.	«Хаджибеевський»	-	38 139
20.	«Шевченко-3»	-	38 139

Секретар міської ради

О. А. Прокопенко

Додаток 3 до Програми
розвитку органів самоорганізації населення
у місті Одесі на
2008-2011 роки

КОШТОРИС ВИТРАТ НА УТРИМАННЯ ОДНОГО ОРГАНУ СОН

№ п/п	Стаття витрат	Витрати на місяць, грн.	Витрати у 2008 р., грн.
1.	Заробітна плата голові та секретарю органу СОН (814 + 595)	1 409	16 908
2.	Нарахування на заробітну плату (36,2%)	510	6 121
3.	Оплата комунальних послуг	200	2 400
4.	Витрати на зв'язок	60	720
5.	Придбання матеріалів, інвентарю, меблів, обладнання комп'ютерної техніки, а саме: - інвентар – 962 - канцтовари -3000 - монітор комп'ютерної техніки - 1129 - процесор – 1394 - блок безупинного постачання – 247 - принтер для комп'ютеру -599 - ксерокс – 1100 - миша для комп'ютеру - 32 - клавіатура для комп'ютеру -37 - меблі - 1500	-	10 000
6.	Витрати на навчання, підвищення кваліфікації працівників органу СОН	-	995
7.	Тиражування бланків, видання довідкової та нормативно-методичній документації	-	995
РАЗОМ:			38 139

Секретар міської ради

О. А. Прокопенко

**ОДЕСЬКА
МІСЬКА РАДА**

**ОДЕССКИЙ
ГОРОДСКОЙ СОВЕТ**

Р І Ш Е Н Н Я

9 жовтня 2008 р.

м. Одеса

№ 3423-V

Р Е Ш Е Н И Е

Про внесення змін та доповнень
до Програми розвитку органів
самоорганізації населення
в м. Одесі на 2008-2011 роки

Відповідно до пункту 22 частини 1 статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України «Про органи самоорганізації населення», з метою подальшого розширення участі органів самоорганізації населення у вирішенні питань соціально-економічного та культурного розвитку міста, Одеська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Внести зміни та доповнення до Програми розвитку органів самоорганізації населення в м. Одесі на 2008-2011 роки, затвердженої рішенням Одеської міської ради №2088-V від 21.12.07р.:

1.1. Доповнити розділ «Перелік заходів і завдань Програми» новим пунктом наступного змісту:

«6. Завдання з будівництва, реконструкції, благоустрою:

6.1. Здійснити ремонт приміщень, що займають органи СОН. Організовувати та координувати діяльність мешканців приватного сектору, які здійснюють будівництво та ремонт тротуарів, комунальних мереж за рахунок власних, залучених коштів і коштів, передбачених на реалізацію Програми. (Управління, органи СОН. Термін – весь період виконання Програми.)

6.2. Організовувати та проводити роботи з благоустрою території діяльності органів СОН. (Управління, органи СОН. Термін – весь період виконання Програми.)»

1.2. Додаток до Програми викласти в новій редакції: «Кошторис витрат на реалізацію в 2008 році Програми розвитку органів самоорганізації населення в місті Одесі на 2008-2011 роки

№	Стаття витрат	Витрати, грн
1	Заробітна плата головам (814,0 грн.) та секретарям (595,0 грн.) органів СОН	40 861
2	Нарахування на заробітну плату (36,2%)	14 792
3	Оплата комунальних послуг	1 200
4	Витрати на зв'язок	360
5	Придбання матеріалів, інвентаря, меблів, обладнання, комп'ютерної техніки	200 000
6	Витрати на навчання, підвищення кваліфікації працівників органу СОН	19 900
7	Тиражування бланків, видання довідкової та нормативно-методичної документації	19 900
8	Установка броньованих дверей, металевих віконних ґрат у приміщеннях, що займають органи СОН	45 000
9	Будівництво, реконструкція, благоустрій та інші капітальні видатки – всього, в тому числі: - органу СОН «Чубаївка» на виконання робіт з будівництва мережі водовідведення житлових будинків (від пров. Пілотний до пров. Ванцетті); - органу СОН «Юго-західний масив» на виконання робіт з ремонту приміщення (вул. Героїв прикордонників, 1); - органу СОН «Черемушки» на виконання робіт з ремонту приміщення (вул. Варненська, 5/2) - органу СОН «Золотий берег» на виконання робіт з ремонту, реконструкції приміщення (вул. Золотий берег, 9).	420 761 298 291 50 000 10 000 62 470
РАЗОМ:		762 774

2. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію Одеської міської ради з удосконалення структури управління містом.

Міський голова

Е. Гурвіц

ОДЕСЬКА
МІСЬКА РАДАОДЕССКИЙ
ГОРОДСКОЙ СОВЕТ

Р І Ш Е Н Н Я

Р Е Ш Е Н И Е

25 грудня 2008 р.

м. Одеса

№ 3827-V

Про внесення змін до рішення
Одеської міської ради
від 21.12.2007 № 2088-V

Відповідно до пункту 22 частини 1 статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України «Про органи самоорганізації населення», з метою подальшого розширення участі органів самоорганізації населення у вирішенні питань соціально-економічного та культурного розвитку міста, Одеська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Внести зміни до рішення Одеської міської ради від 21.12.2007р. № 2088-V «Про затвердження Програми розвитку органів самоорганізації населення в м. Одесі на 2008-2011 роки», виклавши додаток до Програми у новій редакції:

«Кошторис витрат на реалізацію в 2008 році Програми розвитку органів самоорганізації населення в місті Одесі на 2008-2011 роки

№ з/п	Стаття витрат	Витрати, грн.
1	Заробітна плата головам (814,0 грн) та секретарям (595,0 грн) органів СОН	40 861
2	Нарахування на заробітну плату (36,2%)	14 792
3	Оплата комунальних послуг	1 200
4	Витрати на зв'язок	360
5	Придбання матеріалів, інвентарю, меблів, обладнання, комп'ютерної техніки	200 000
6	Витрати на навчання, підвищення кваліфікації	19 900

	працівників органу СОН	
7	Тиражування бланків, видання довідкової та нормативно-методичної документації	19 900
8	Установка броньованих дверей, металевих віконних ґрат у приміщеннях, що займають органи СОН	45 000
9	Будівництво, реконструкція, благоустрій та інші капітальні видатки - усього, в тому числі: - органу СОН «Чубаївка» на виконання робіт з будівництва мережі водовідведення житлових будинків; - органу СОН «Юго-западний масив» на виконання робіт з ремонту приміщення (вул. Героїв прикордонників, 1); - органу СОН «Золотий берег» на виконання робіт з ремонту, реконструкції приміщення (вул. Золотий берег, 9); - органу СОН «Черемушки» на виконання робіт з ремонту приміщення (вул. Варненська, 5/2).	1 018 061 895 591 50 000 62 470 10 000
Усього за Програмою:		1 360 074

2. Вважати таким, що втратив чинність підпункт 1.2. рішення Одеської міської ради від 09.10.2008р. № 3423-V «Про внесення змін та доповнень до Програми розвитку органів самоорганізації населення в м. Одесі на 2008-2011 роки».

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію Одеської міської ради з соціальної політики та праці.

Міський голова

Е. Гурвіц

**ОДЕСЬКА
МІСЬКА РАДА**

**ОДЕССКИЙ
ГОРОДСКОЙ СОВЕТ**

Р І Ш Е Н Н Я

Р Е Ш Е Н И Е

09 квітня 2009 р.

м. Одеса

№ 4112-V

Про внесення змін та доповнень
до Програми розвитку органів
самоорганізації населення в м. Одесі
на 2008-2011 роки, затвердженої
рішенням Одеської міської ради
від 21.12.2007 року №2088-V

Відповідно до пункту 22 частини 1 статті 26 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні”, Закону України «Про органи самоорганізації населення» та Указу Президента України від 15.09.2005р. №1276/2005 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» з метою сприяння розвитку органів самоорганізації населення в м. Одесі та вдосконалення взаємодії з ними, Одеська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Внести зміни та доповнення до Програми розвитку органів самоорганізації населення в м. Одесі на 2008-2011 роки, затвердженої рішенням Одеської міської ради від 21.12.2007 року №2088-V:

- з тексту розділу програми «Загальна частина» вилучити слова «та Асоціацією самоорганізації населення міста Одеси, яка об'єднує органи самоорганізації населення (далі - органи СОН) і громадські організації, що працюють з ними»;

- розділ програми «Склад проблем та обґрунтування необхідності їх розв'язання програмним методом» викласти в наступній редакції:

„Характеристика ситуації, що склалася в місті, у сфері самоорганізації населення: Доводиться констатувати, що через об'єктивні та суб'єктивні причини в Україні у сфері локальної демократії нормативні акти поки що не створили завершену систему правових норм, необхідних для створення і нормального функціонування такого найважливішого інституту громадянського суспільства, як органи СОН.

Більш того, прийнятий у 2001 році Закон України «Про органи самоорганізації населення» - базовий закон, покликаний врегулювати більшість питань, що виникають на практиці, через свою недосконалість не тільки не вирішив існуючих проблем, але у багатьох випадках посилив і без того непросту правову ситуацію, увійшовши у суперечку з Конституцією України та Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Виходячи з сучасних реалій, Одеська міська рада (далі - міськрада) вимушена була піти шляхом вироблення власної нормативної бази для створення, реєстрації та діяльності органів СОН, ухваливши 14 січня 2002 року рішення №3374-III „Про органи самоорганізації населення в місті Одесі», яке по суті розвивало і доповнювало перше рішення з даного питання, прийняте ще в 1999 році - до ухвалення Закону України «Про органи самоорганізації населення.»;

- розділ програми «Перелік заходів і завдань Програми» викласти в новій редакції:

„Програма передбачає здійснення наступних заходів з урахуванням необхідних обсягів бюджетного фінансування за такими напрямками:

Найменування заходу, термін виконання, виконавці		Обсяг бюджетного фінансування (тис. грн.)		
		на 2009 р.	на 2010 р.	на 2011 р.
1. Завдання в області вдосконалення і розвитку в місті нормативно-методичної бази для діяльності органів СОН				
1.1. Підготувати і направити до Верховної Ради України обґрунтовані пропозиції щодо коригування чинного Закону України «Про органи самоорганізації населення», а також щодо внесення необхідних поправок до інших законів і нормативних актів, які зачіпають питання формування і організації діяльності органів СОН в Україні		-	-	-
на протязі 2009р.	Управління з питань взаємодії з органами самоорганізації населення Одеської міської ради, юридичний департамент Одеської міської ради			
1.2. У випадку прийняття змін та доповнень до діючих законів чи нормативних актів у сфері органів самоорганізації населення внести відповідні зміни до Положення про органи самоорганізації населення у місті Одесі		-	-	-

Постійно	Управління з питань взаємодії з органами самоорганізації населення Одеської міської ради, юридичний департамент Одеської міської ради			
2. Завдання з розвитку механізмів взаємодії органів СОН між собою, з органами місцевого самоврядування та іншими суб'єктами розвитку міста				
2.1. Розробити і впровадити в практику роботи міської ради та її органів систему заохочення участі комерційних і некомерційних структур, зокрема органів СОН, у вирішенні проблем територіальної громади		-	-	-
Постійно	Управління з питань взаємодії з органами самоорганізації населення Одеської міської ради			
2.2. Продовжувати і розширювати практику участі органів СОН в конкурсах на отримання соціального замовлення, для чого провести цикл семінарів-тренінгів з представниками органів СОН, бажаючих брати участь в конкурсі				
В період підготовки і подачі проектів на конкурс	Управління з питань взаємодії з органами самоорганізації населення Одеської міської ради, міська конкурсна комісія з соціального замовлення	-	-	-
2.3. Розробити типову функціональну структуру органів СОН мікрорайонного, вуличного, квартального, домового рівнів, а також механізм розмежування повноважень між органами СОН різних рівнів, що діють на одній території		-	-	-
На протязі 2009р.	Управління з питань взаємодії з органами самоорганізації населення Одеської міської ради, юридичний департамент Одеської міської ради			
2.4. Сприяти проведенню державної реєстрації органів СОН для отримання ними статусу юридичної особи і права вступати у договірні відносини з іншими партнерськими організаціями		-	-	-
Постійно	Управління з питань взаємодії з органами самоорганізації населення Одеської міської ради			

2.5. Проводити регулярні робочі зустрічі керівництва управлінь, райадміністрацій Одеської міської ради з головами і членами органів СОН		-	-	-
Постійно	Управління з питань взаємодії з органами самоорганізації населення Одеської міської ради			
2.6. Проводити сумісні робочі наради і навчальні семінари-тренінги представників органів СОН, служб Одеської міської ради, та працівників райадміністрацій, відповідальних за взаємодію з органами СОН, а також зустрічі з депутатами Одеської міської ради		-	-	-
Постійно	Управління з питань взаємодії з органами самоорганізації населення Одеської міської ради, департамент з організації роботи Одеської міської ради			
2.7. Передбачити участь керівників органів СОН в комісіях щодо надання різноманітних видів допомоги незахищеним верстам населення м. Одеси		-	-	-
Постійно	Управління з питань взаємодії з органами самоорганізації населення Одеської міської ради, департамент праці та соціальної політики Одеської міської ради, районні адміністрації Одеської міської ради			
3. Завдання щодо фінансового та матеріально-технічного забезпечення діяльності органів СОН				
3.1. Забезпечення формування повноцінних бюджетів органів СОН				
Постійно	Управління з питань взаємодії з органами самоорганізації населення Одеської міської ради, департамент фінансів Одеської міської ради	543,73	676,47	811,77
3.2. Організація бухгалтерського обслуговування та надання необхідного документального та програмного забезпечення для організації діяльності органів СОН				
Постійно	Управління з питань взаємодії з органами самоорганізації населення Одеської міської ради, департамент фінансів Одеської міської ради	44,00	52,80	63,36

3.3. Передача на баланс Управління приміщень органів СОН та укладення договорів оренди з кожним органом СОН				
Постійно	Управління з питань взаємодії з органами самоорганізації населення Одеської міської ради, представництво по управлінню комунальною власністю Одеської міської ради, юридичний департамент Одеської міської ради	-	-	-
3.4. Фінансування виготовлення проектної документації та технічних умов на електро-, тепло-, водопостачання приміщень органів СОН. Оплата комунальних послуг, послуг зв'язку				
Постійно	Управління з питань взаємодії з органами самоорганізації населення Одеської міської ради, представництво по управлінню комунальною власністю Одеської міської ради, юридичний департамент Одеської міської ради	137,12	164,54	197,45
4. Завдання щодо інформаційно-методичного забезпечення діяльності органів СОН				
4.1. Сприяти створенню кожним органом СОН інформаційного банку даних про територію своєї діяльності, що включає відомості по топоніміці, дислокації житлових будинків, об'єктів соціальної, виробничої та адміністративної інфраструктури, демографічного складу населення та ін.				
2009 р.	Управління з питань взаємодії з органами самоорганізації населення Одеської міської ради, районні адміністрації Одеської міської ради, голови органів СОН	-	-	-
4.2. У структурі кожного органу СОН передбачити спеціальний підрозділ (виконавця), відповідального за організацію інформаційної діяльності органу СОН. Оформити інформаційні стенди для кожного органу СОН				
Постійно	Управління з питань взаємодії з органами самоорганізації населення Одеської міської ради, управління інформації Одеської міської ради, голови органів СОН	55,00	66,00	79,20

4.3. В арсеналі кожного органу СОН передбачити технічні та організаційні засоби для інформування жителів його території про діяльність органу СОН (друкарські або тиражовані інформаційні матеріали, бюлетені, оголошення і т.д.), а також засоби зворотнього зв'язку органу СОН з населенням за допомогою листів, особистого прийому, зустрічей з людьми по місцю їх проживання		132,10	158,50	190,22
Постійно	Управління з питань взаємодії з органами самоорганізації населення Одеської міської ради, управління інформації Одеської міської ради, голови органів СОН			
5. Заходи з організації та проведення свят, участь в акціях та культурному житті міста				
5.1. Участь міста Одеси в акції «Година Землі» як необхідності об'єднаних дій для боротьби проти зміни клімату, шляхом добровільного припинення споживання електроенергії мешканцями, організаціями та підприємствами міста на 1 годину		-	-	-
Щорічно	Управління з питань взаємодії з органами самоорганізації населення Одеської міської ради, управління інформації Одеської міської ради, голови органів СОН			
5.2. Організація та проведення заходів з нагоди знаменних дат		88,00	105,60	126,72
Постійно	Управління з питань взаємодії з органами самоорганізації населення Одеської міської ради, управління інформації Одеської міської ради, департамент фінансів Одеської міської ради, голови органів СОН			
6. Завдання з будівництва, реконструкції, благоустрою				
6.1. Здійснювати ремонт приміщень, що займають органи СОН. Організовувати та координувати діяльність мешканців приватного сектору, які здійснюють будівництво та ремонт тротуарів, комунальних мереж за рахунок власних, залучених коштів і коштів, передбачених на реалізацію Програми		-	-	-

Постійно	Управління з питань взаємодії з органами самоорганізації населення Одеської міської ради, органи СОН			
6.2. Організовувати та проводити роботи з благоустрою території діяльності органів СОН		-	-	-
Постійно	Управління з питань взаємодії з органами самоорганізації населення Одеської міської ради, органи СОН			

- змінити назву розділу «Ресурсне забезпечення Програми за рахунок усіх джерел фінансування у тому числі за рахунок коштів бюджету м. Одеси» на нову «Ресурсне забезпечення Програми»;

- розділ «Ресурсне забезпечення Програми» викласти в новій редакції:

„Програма фінансується в межах бюджетних призначень, передбачених в бюджеті м. Одеси на відповідний рік (кошторисний розрахунок бюджетних видатків на 2008 додається).

Головним розпорядником коштів, передбачених у бюджеті м. Одеси на реалізацію Програми, є управління з питань взаємодії з органами самоорганізації населення Одеської міської ради. Інші виконавчі органи Одеської міської ради, причетні до виконання Програми, діють у межах коштів, передбачених на їх основну діяльність.

Обсяг витрат бюджету м. Одеса на реалізацію Програми по рокам складає:

Джерела фінансування	Обсяг витрат (тис. грн.)				Всього витрат (тис. грн.)
	2008 р.	2009 р.	2010 р.	2011 р.	
Бюджет м. Одеси	1 360,074	999,95	1 223,91	1 468,72	5 052,654

- вилучити з тексту пункту 2 розділу «Організація управління та контролю за ходом виконання Програми» слова: «міської Асоціації самоорганізації (на міському рівні), спеціалізованих»;

- виключити пункт 4 розділу «Організація управління та контролю за ходом виконання Програми», та внести відповідні зміни до нумерації розділу.

2. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію Одеської міської ради з житлово-комунального господарства і розвитку паливно-енергетичного комплексу.

Міський голова

Е. Гурвіц

**ОДЕСЬКА
МІСЬКА РАДА**

**ОДЕССКИЙ
ГОРОДСКОЙ СОВЕТ**

Р І Ш Е Н Н Я

Р Е Ш Е Н И Е

25 грудня 2008 р.

м. Одеса

№ 3741-V

Про скасування рішення
Одеської міської ради
від 04.07.2007р. №1374-V
«Про утворення постійної комісії
Одеської міської ради із вдосконалення
структури управління містом»

Питання щодо створення чисельної кількості постійних комісій ради знаходиться у виключній компетенції Одеської міської ради.

Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» місцевим радам надані повноваження із створення та ліквідації постійних комісій.

Відповідно до ст. 47 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» постійні комісії ради є органами ради, що обираються з числа її депутатів, для вивчення, попереднього розгляду і підготовки питань, які належать до її відання, здійснення контролю за виконанням рішень ради, її виконавчого комітету.

Отже створення постійних комісій ради не є і не може бути лише бажанням окремих депутатів отримати до своїх регалій додаток у вигляді фрази «голова постійної комісії». Певні спекуляції на тлі отримання перш за все власних політичних дивідендів під прикриттям ширмою громадських інтересів не можуть бути отримані за рахунок територіальної громади та підтримані її законним представником - Одеською міською радою.

Рішенням Одеської міської ради від 27.06.2006р. №13-V визначений перелік постійних комісій ради та затверджений їх персональний склад.

Аналізуючи вказане рішення вочевидь наявність постійних комісій, сфера діяльності яких охоплює суспільні відносини, регулювання яких знаходиться в компетенції Одеської міської ради.

Питання для розгляду постійною комісією Одеської міської ради з вдосконалення структури управління містом невідомі. Неможливо дізнатись про напрямки діяльності цієї комісії також у зв'язку з відсутністю положення про неї.

Необґрунтовані амбіції та бажання отримати псевдо популярність - це лише мала частина, що аргументує ідеї створення постійної комісії Одеської міської ради з вдосконалення структури управління містом.

Враховуючи вищевикладене, керуючись п. 2 ч. 1 ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Одеська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Скасувати рішення Одеської міської ради від 04.07.2007р. №1374-V «Про утворення постійної комісії Одеської міської ради із вдосконалення структури управління містом».

Міський голова

Е. Гурвіц

**ОДЕСЬКА
МІСЬКА РАДА**

Виконавчий комітет

**ОДЕССКИЙ
ГОРОДСКОЙ СОВЕТ
Исполнительный комитет**

Р І Ш Е Н Н Я

11 січня 2010 г.

м. Одеса

№ 1

Про хід виконання у 2009 році
Програми розвитку органів
самоорганізації населення в м. Одесі
на 2008-2011 роки

Р Е Ш Е Н И Е

Відповідно до ст.ст. 34, 52, 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та рішення виконавчого комітету Одеської міської ради від 25.12.2009 р. № 1310 «Про орієнтовний план роботи виконавчого комітету Одеської міської ради на перший квартал 2010 року», з метою контролю за реалізацією заходів «Програми розвитку органів самоорганізації населення в м. Одесі на 2008-2011 роки», затвердженої рішеннями Одеської міської ради від 21.12.2007 р. № 2088-V та від 09.04.2009 р. № 4112-V, виконавчий комітет Одеської міської ради

ВИРІШИВ:

1. Інформацію про хід виконання Програми розвитку органів самоорганізації населення в м. Одесі на 2008-2011 роки взяти до відома (додається).
2. Контроль за виконанням цього рішення покласти на секретаря міської ради Прокопенка О.А.

Міський голова

Е. Гурвіц

Керуюча справами

Т. Єршова

ІНФОРМАЦІЯ

**про хід виконання у 2009 році рішення Одеської міської ради
від 21.12.2007 № 2088-V «Про затвердження Програми розвитку
органів самоорганізації населення в м. Одесі на 2008-2011 роки»
(станом на 25.12.2009 року)**

Головною метою Програми є створення в місті Одесі організаційно-правових і матеріально-технічних умов для подальшого розширення участі населення міста у вирішенні завдань його соціально-економічного і культурного розвитку, і в першу чергу, більш повного задоволення потреб та інтересів жителів шляхом об'єднання зусиль міської ради та її органів з органами СОН.

Для досягнення визначеної мети, Програмою заплановані та виконуються завдання і заходи за наступними напрямками:

- вдосконалення і розвиток в місті нормативно-методичної бази для діяльності органів СОН;
- розвиток механізмів взаємодії органів СОН між собою, з органами місцевого самоврядування та іншими суб'єктами розвитку міста;
- фінансове та матеріально-технічне забезпечення діяльності органів СОН;
- інформаційно-методичне забезпечення діяльності органів СОН;
- організація та проведення свят, участь в акціях та культурному житті міста органів СОН. На реалізацію Програми передбачено фінансування з бюджету міста Одеси в розмірі 5052,654 тис.грн., у тому числі: на 2009 рік - 999,95 тис. грн. З урахуванням бюджетних коригувань станом на липень 2009 року показники видатків бюджету на виконання Програми були зменшені і визначені в сумі 654300 грн., що складає 65,43 % від затверджених по Програмі.

Фактичне виконання бюджетних показників Програми станом на 31.12.2009 р. складає 636838,40 грн., що становить 97,34 % від запланованих, з урахуванням бюджетного коригування.

Координацію роботи з виконання Програми між усіма виконавцями заходів покладено на управління з питань взаємодії з органами самоорганізації населення Одеської міської ради. Головним розпорядником бюджетних коштів у 2009 р. визначено управління з питань взаємодії з органами самоорганізації населення Одеської міської ради.

На виконання заходів розділу «Вдосконалення і розвиток в місті нормативно-методичної бази для діяльності органів СОН», відповідно до розпорядження Одеського міського голови від 10.12.2009 р. № 2287-01 „Про результати роботи комісії щодо вдосконалення заходів з реєстрації фізичних осіб у Малиновському районі м. Одеси”, рішенням виконавчого комітету Одеської міської ради на розгляд Одеської міської ради винесено проект рішення про внесення змін до положення про управління з питань взаємодії з органами самоорганізації населення Одеської міської ради, яким передбачається внесення до положення про управління зміни, стосовно організації в органах СОН роботи з оформлення та передачі відповідним органам МВС України документів для реєстрації/зняття з реєстрації місця проживання (перебування) громадян, що проживають у приватних будинках на територіях у межах яких діють органи самоорганізації населення і які не обслуговуються міськими житлово-комунальними службами.

У ході виконання розділу „Розвиток механізмів взаємодії органів СОН між собою, з органами місцевого самоврядування та іншими суб'єктами розвитку міста” продовжено і розширено практику участі органів СОН у конкурсах на отримання соціального замовлення.

Завдяки проведеним семінарам-тренінгам з представниками органів СОН, бажаних взяти участь у конкурсі, у 2009 році призерами конкурсу стали - орган самоорганізації населення комітет мікрорайону «Південно-Західний масив» з проектом «Використання можливостей органу самоорганізації населення для вирішення соціальних проблем», орган самоорганізації населення комітету мікрорайону «Жеваховський» з проектом „Самоорганізація - нові можливості підвищення соціальних стандартів життя” і орган самоорганізації населення - комітет мікрорайону «Шевченко - 3» з проектом „Механізм створення культурного центру розвитку і збереження культурних традицій”. На виконання рішення Одеської міської ради від 07.07.2009 року № 4404-V «Про вдосконалення реалізації повноважень по легалізації місцевих об'єднань громадян і місцевих осередків об'єднань громадян, органів самоорганізації населення, об'єднань співвласників багатоквартирних будинків», управління з питань взаємодії з органами СОН надано функцію з підготовки документів для легалізації органів самоорганізації населення та направлення їх до виконавчого комітету Одеської міської ради.

Управлінням постійно надавалося сприяння проведенню державної реєстрації органів СОН для отримання ними статусу юридичної особи і права вступати у договірні відносини з іншими партнерськими організаціями. У 2009 році була проведена державна реєстрація СОН „Курсаки” Малиновського району в м. Одесі, підготовлено необхідну документацію для державної реєстрації органу СОН будинковий комітет гуртожитку № 11 «Домком-11» селища Дзержинського у місті Одесі.

Регулярно проводилися робочі наради керівництва управління, райадміністрацій Одеської міської ради з головами і членами органів СОН, сумісні

робочі наради представників органів СОН, служб Одеської міської ради, та працівників райадміністрацій, відповідальних за взаємодію з органами СОН, а також зустрічі з депутатами Одеської міської ради.

Керівники органів СОН приймали участь у роботі в комісії щодо надання адресної муніципальної допомоги жителям міста Одеси, які знаходяться в складних життєвих обставинах і не мають можливості своєчасно і в повному об'ємі платити за спожиті житлово-комунальні послуги.

За кошти міського бюджету, на виконання завдань стосовно фінансового та матеріально-технічного забезпечення діяльності органів СОН було забезпечено формування повноцінних бюджетів органів СОН, організовано бухгалтерське обслуговування та надання необхідного документального та програмного забезпечення для організації діяльності органів СОН. На заробітну плату голів та секретарів органів самоорганізації населення, враховуючи необхідні нарахування станом на 31.12.2009 р. фактично витрачено 499,330 тис. грн. від запланованих - 503,3 тис. грн., що складає 99,2 % від запланованої суми витрат.

У 2009 році, згідно з рішеннями виконавчого комітету Одеської міської ради від 13.01.2009 р. № 16 та від 28.07.2009 р. № 821 здійснено передачу на баланс управління приміщень органів СОН "Чубаївка", "Золотий Берег", "Южний В,Г,Д", "Крива Балка", „Балтський”, „Шевченко-3”, „10 станція Великого Фонтану”, „Жеваховський”, „Тульський”, „Південно-Західний масив”, „Ленінський”, „Сахарний”, „Ближні Млини”.

Нежиле приміщення першого поверху, загальною площею 28,7 кв.м, що розташоване за адресою: м. Одеса, вул. Єфімова, 28 згідно з актом приймання-передачі від 30.09.2009 р. передано з балансу КП «ЖКС «Черьомушки» на баланс управління з питань взаємодії з органами самоорганізації населення Одеської міської ради.

Протягом 2009 року було організовано інформаційно-методичне забезпечення діяльності органів СОН, для чого в арсеналі кожного органу СОН передбачені технічні та організаційні засоби для інформування жителів його території про діяльність органу СОН, а також засоби зворотнього зв'язку органу СОН з населенням за допомогою листів, особистого прийому, зустрічей з людьми по місцю їх проживання.

Для органів СОН виготовлені інформаційні стенди на суму 55 тис. грн. Забезпечення необхідними нормативними і нормативно-методичними документами, бланками та типовими формами широкого застосування, канцелярськими товарами усіх органів СОН, які діють в місті, було здійснено на суму 58 тис. грн.

У 2009 році постійно проводилася робота з організації та проведення свят, участі органів самоорганізації населення в акціях та культурному житті міста.

За участю органів СОН забезпечено участь міста Одеси в акції «Година Землі», направленої на об'єднання дій для боротьби проти зміни клімату, шляхом добровільного припинення споживання електроенергії мешканцями, організаціями і підприємствами міста, на 1 годину.

За участю органів СОН забезпечена організація і проведення заходів з нагоди знаменних дат - святкування дня народження Т.Г. Шевченка, 65-річчя з дня звільнення Одеси від німецько-фашистських загарбників, Дня захисту дітей, Дня молоді та ін.).

При активній участі комітетів СОН мікрорайонів „Чубаївка”, „Шкільний”, „Шевченко-3”, „Південний А, Б” проведено святкування Європейського Дня сусідства, суть якого в дружньому спілкуванні жителів дворів, кварталів і мікрорайонів, Під час проведення свята були влаштовані дружні гуляння з концертами художньої самодіяльності, різними конкурсами.

Витрати міського бюджету на організацію та проведення цих заходів склали 22 000 грн.

Протягом усього року управлінням сумісно з органами СОН організовувалася та координувалася діяльність мешканців приватного сектору, які здійснювали будівництво та ремонт тротуарів, комунальних мереж за рахунок власних, залучених коштів і коштів, передбачених на реалізацію Програми. Організовувалися та проводилися роботи з благоустрою території діяльності органів СОН.

Завдяки реалізації заходів Програми, з розвитком органів самоорганізації в м. Одесі має стійку тенденцію зростання участі громадськості у формуванні та реалізації державної і місцевої політики, у сфері локальної демократії, вирішенні завдань соціально-економічного і культурного розвитку міста, і в першу чергу, більш повного задоволення потреб та інтересів жителів шляхом об'єднання зусиль міськради та її органів з органами СОН.

Керуюча справами

Т.М. Єршова

РЕКОМЕНДАЦІЇ

круглого столу громадського активу м. Одеси на тему: «Про хід реалізації міської Програми підтримки органів самоорганізації населення в м. Одесі на 2008-2011 рр.»

Представники громадського активу міста Одеси – учасники Круглого столу, розглянувши хід реалізації у 2008-2009 роках міської «Програми підтримки органів самоорганізації населення в м. Одесі на 2008-2011 рр.» (далі – Програми), відзначають:

Програма, яка була затверджена Одеською міською радою рішенням від 21.12.2007 № 2088-V, мала на меті створення в Одесі організаційно-правових і матеріально-технічних умов для подальшого розширення участі населення міста у вирішенні завдань його соціально-економічного і культурного розвитку, і в першу чергу, – більш повного задоволення потреб і інтересів жителів шляхом об'єднання зусиль міської ради і його органів з громадськими структурами, зокрема, з органами СОН.

В ході реалізації Програми планувалося вирішити наступні основні завдання:

- удосконалити і розвинути нормативно методичну, інформаційну і матеріально-технічну базу створення і діяльності в місті органів СОН;
- відпрацювати і впровадити в практику найбільш ефективні механізми взаємодії органів СОН між собою, з органами місцевого самоврядування і іншими суб'єктами розвитку міста;
- відпрацювати механізм наділення органів СОН міською радою власними і делегованими повноваженнями з одночасним вирішенням питань фінансового і матеріально-технічного забезпечення реалізації цих повноважень;
- створити ефективну систему відбору, навчання і професійного вдосконалення керівників і активістів органів СОН, а також державних і муніципальних службовців, які працюють з цими органами.

Планувалося, що реалізація міською радою та її органами цієї Програми, яка була створена за «ініціативою знизу» і яка значною мірою повинна була виконуватися силами самих органів СОН і громадських організацій, дозволила б Одесі зробити серйозний крок уперед на шляху подальшого розвитку самоорганізації населення як найважливішої складової громадянського суспільства і гармонійно вбудувати цю форму локальної демократії в систему місцевого самоврядування.

Природно, що виконання Програми як комплексного управлінського рішення, що передбачає реалізацію більше 25 достатньо складних завдань силами півтора десятків муніципальних і громадських структур, потребувало відповідного рівня організації, координації і контролю. Усі ці функції при затвер-

дженні нової редакції Програми 9 квітня 2009 р. були покладені на Управління з питань взаємодії з органами СОН Одеської міської ради (далі – Управління).

Результати суспільного моніторингу, що проводиться протягом усього періоду виконання Програми громадською організацією «Лицем до лица», а також підсумки обговорення цього питання учасниками Круглого столу дозволяють виявити ряд позитивних і негативних тенденцій, які виявилися в ході виконання цієї Програми.

До позитивних явищ можна віднести збільшення загального об'єму фінансування заходів Програми з міського бюджету. Так, в 2008 році із спочатку затверджених 762 774 грн. ця сума зросла до 1 360 074 грн. (за рахунок виділення додаткових витрат в сумі 895 591 грн. на виконання робіт по будівництву мережі водовідведення житлових будинків, розташованих на території органу СОН «Чубаївка»).

Крім того, затверджена 09.04.2009 нова редакція Програми передбачила щорічне виділення приблизно по одному мільйону гривень бюджетних коштів на виконання завдань Програми.

Разом із тим в ході виконання Програми мали місце ряд серйозних негативних моментів.

Так, абсолютне збільшення витрат на виконання Програми в 2008 році за рахунок зростання капітальних витрат по окремих органах СОН супроводжувалося одночасним скороченням витрат на заробітну плату головам і секретарям органів СОН, інших видів підтримки поточної діяльності органів СОН міста.

В ході виконання Програми були допущені цілий ряд організаційних помилок, що значно ускладнило виконання Програми і поставило під велике питання перспективу досягнення її мети і завдань.

Мається на увазі, по-перше, ліквідація профільної постійної комісії міської ради по вдосконаленню структури управління містом і виключення її відповідно з числа виконавців ряду позицій Програми, а також як колегіального органу, на який був покладений контроль за ходом виконання Програми.

По-друге, виключення при затвердженні нової редакції Програми з числа виконавців Програми її ініціаторів – суспільні структури і органи СОН, що було здійснене за ініціативою Управління в квітні 2009 року, знову ж таки призвело до різкого зниження ефективності виконання Програми, оскільки, як показав поточний моніторинг, ступінь виконання завдань громадськими суб'єктами був істотно вищий, ніж виконання завдань муніципальними структурами.

В третіх, відсутність системи громадського контролю за ходом виконання Програми і регулярної звітності її виконавців, а також спроби з боку керівництва Управління зводити рахунки і нацьковувати одних громадських лідерів на інших призвело до того, що за два минулі роки темпи створення нових і стано-

влення вже створених органів самоорганізації значно скоротилися у порівнянні з минулим, а по цілому ряду питань Одеса втратила свої лідируючі позиції в Україні.

Виходячи з вищевикладеного, учасники Круглого столу вимушені констатувати, що виконання Програми здійснюється в місті неналежним чином.

Для виправлення ситуації, що виникла, **пропонується:**

1. Просити керівництво міської ради при розгляді питання про хід виконання міської Програми підтримки органів самоорганізації населення на 2008-2011 роки на засіданнях виконкому міської ради або сесії міської ради обов'язково надавати слово для співповіді представникові міської Асоціації самоорганізації населення.

2. Запропонувати міській раді переглянути своє рішення від 09.04.2009 № 4112-V, включивши до складу виконавців Програми громадські структури, які найбільшою мірою зацікавлені в реалізації мети і завдань Програми.

3. Силами Управління за участю постійних комісій міської ради і міської Асоціації самоорганізації (на міському рівні), спеціалізованих підрозділів райадміністрацій по взаємодії з органами СОН і громадськими організаціями (на районному рівні) повинні здійснюватися розробка і реалізація робочих планів заходів щодо виконання Програми.

4. Затвердити обов'язковий порядок контролю за ходом виконання Програми у вигляді щоквартального публічного звіту Управління та інших виконавців Програми з внесенням, при необхідності, обґрунтованих коректив в саму Програму.

5. Хід виконання Програми необхідно регулярно висвітлювати засобами масової інформації, розмішувати на офіційному сайті міста оперативну інформацію про заходи, що готуються і вже проведені, а також думки представників органів СОН з оцінкою ефективності цих заходів.

6. Оскільки затверджена Програма є інструментом середньострокового планування, основні завдання Програми повинні враховуватися при щорічній розробці проектів Програми соціально-економічного і культурного розвитку міста, а також проектів цільових соціальних програм з інших питань життя територіальної громади міста Одеси.

7. Проекти поправок до чинної Програми на майбутній період повинні обговорюватися широко, гласно, за участю усіх зацікавлених учасників процесу розвитку самоорганізації в місті Одесі.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОДЕСЬКУ МІСЬКУ ГРОМАДСЬКУ ОРГАНІЗАЦІЮ **“ЛИЦЕМ ДО ЛИЦЯ”**

Одеська міська громадська організація «Лицем до лица» зареєстрована 18 червня 2002 року.

Головною метою діяльності організації є захист і реалізація конституційних прав жителів міста Одеси.

Результатами проектів, які реалізовані або реалізуються зараз організацією, стало значне підвищення рівня поінформованості населення м. Одеси щодо аспектів локальної демократії й місцевого самоврядування, підвищення рівня участі громадян у процесах прийняття рішень, захисту їхніх прав й інтересів, значне збільшення ролі органів самоорганізації населення в управлінні містом, налагодження плідної взаємодії між органами СОН і місцевою владою, розвиток професіоналізму й здібностей активу органів СОН і т.п.

За період свого існування ОМГО «Лицем до лица» одержала **фінансову підтримку** на реалізацію 26 проектів (від Міжнародного фонду «Відродження», Фонду Євразія, Будинку Свободи – Україна, проекту UCAN ISC, Програми Розвитку ООН, Посольства Королівства Нідерланди, проекту «Гідна Україна», Одеської міської ради (конкурси соціального замовлення), приватних спонсорів тощо). Організація має стійкі зв'язки зі своїми колегами в Росії, США, Канаді, Польщі та інших країнах світу.

В 2003 році на базі ОМГО «Лицем до лица» за підтримки Одеського суспільного інституту соціальних технологій створений **Центр організаційно-методичної підтримки органів самоорганізації населення**, що надає такі основні безкоштовні послуги:

- юридичне консультування з питань захисту прав і відстоювання спільних інтересів жителів міста;
- розробка загальнодержавних та місцевих нормативно-правових актів з питань розвитку локальної демократії;
- консультативно-методична допомога при створенні органів самоорганізації населення;
- бухгалтерський супровід діяльності органів самоорганізації населення;
- видання методичної, аналітичної літератури, інформаційних матеріалів;
- організаційна й правова підтримка органів самоорганізації населення;
- надання інформаційної допомоги;
- проведення кампаній лобіювання інтересів жителів Одеси в органах влади.

Послугами Центра користуються представники більш ніж 50 міст із всіх областей України. Крім того, він координує й надає всебічну підтримку усім

органам самоорганізації населення Одеси, які охоплюють у своїй діяльності більше 500 тис. жителів. Завдяки цьому, в 2006 році за ініціативою ОМГО «Лицем до лица» та Одеського суспільного інституту соціальних технологій разом із партнерськими структурами в областях України була створена Всеукраїнська громадська організація «Асоціація сприяння самоорганізації населення».

В Центрі організаційно-методичної підтримки регулярно проходять конференції, семінари, тренінги, робочі зустрічі для членів комітетів самоорганізації, громадських організацій, ініціативних груп, працівників органів місцевої влади Одеси та інших міст України.

Завдяки прийняттю Одеською міською радою **проектів рішень**, розроблених співробітниками організації:

- визначено механізм створення органів самоорганізації населення в Одесі, забезпечені гарантії їхньої діяльності;
- уперше в Україні органи самоорганізації населення отримали можливість отримувати окремі делеговані повноваження міської ради, фінанси і майно;
- найбільш великі органи самоорганізації населення протягом місяця від дня своєї реєстрації одержують приміщення для своєї роботи з орендною платою 1 гривня в рік або у безоплатне постійне користування;
- у бюджеті міста виділене фінансування для органів самоорганізації населення в рамках міської Програми сприяння розвитку органам СОН на період до 2011 року.

Крім цього, у співпраці із Одеським суспільним інститутом соціальних технологій були розроблені й подані на розгляд Верховної Ради України низка законопроектів, що стосуються удосконалення правового статусу, процедур створення й діяльності органів самоорганізації населення. Важливе місце серед спільних розробок посідає проект Статуту територіальної громади міста Одеси.

ОМГО «Лицем до лица» також випускає щомісячну благодійну **газету «Сусідський вісник»** тиражем 10 000 екземплярів. На її сторінках висвітлюються правові аспекти самоорганізації населення, приклади захисту жителями своїх прав, впливу на рішення влади та хід реформ, ефективної діяльності громадських організацій й органів самоорганізації населення, обговорюються ситуації порушення прав членів територіальної громади тощо.

Координати ОМГО «Лицем до лица»:

65014, Україна, м. Одеса, вул. Марзліївська, 38.

Тел./факс: +38 (048) 738-68-30.

E-mail: facetoface@gt.com.ua

<http://www.samoorg.com.ua/>

Одеська міська громадська організація «Лицем до лица»

МОНІТОРИНГ
ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ
ОРГАНІВ САМООРГАНІЗАЦІЇ
НАСЕЛЕННЯ В МІСТІ ОДЕСІ
НА 2008-2011 РОКИ
ЗБІРНИК АНАЛІТИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ
ТА НОРМАТИВНИХ АКТІВ

Здано до набору 03.03.2010. Підписано до друку 08.03.2010.

Папір офсетний. Спосіб друку офсетний. Др. арк. 4,4.

Наклад 1 000 прим. Зам. № 34.

Віддруковано Фізичною особою – підприємцем

Фоменко Павлом Павловичем

65007, м. Одеса, вул. Пантелеймонівська, 128/38